

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ



ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ 3 ΣΤΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

ΚΑΣΤΡΑΝΤΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (Α.Μ 12407)

ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (Α.Μ 13318)

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

ΠΕΤΡΑΚΗΣ ΛΟΥΚΑΣ

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2 0 1 2

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ 3 ΣΤΗ
ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

ΚΑΣΤΡΑΝΤΑ ΔΙΚΑΤΕΡΙΝΗ (Α.Μ 12407)

ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ (Α.Μ 13318)

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ:

ΠΕΤΡΑΚΗΣ ΛΟΥΚΑΣ

Μ Ε Σ Ο Λ Ο Γ Γ Ι 2 0 1 2

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μελέτη ασχολήθηκε με το ζήτημα της ανάλυσης της ομάδας 3 στη λογιστική και στον ισολογισμό της επιχείρησης.

Ολοκληρώθηκε μέσα από πέντε κεφάλαια. Πιο αναλυτικά, στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφηκε γενικά η έννοια του ισολογισμού, μέσα από τη μελέτη του ενεργητικού και του παθητικού.

Στη συνέχεια στο δεύτερο κεφάλαιο έγινε αναφορά στις λογιστικές αρχές, ενώ στο τρίτο αναλύθηκαν οι βασικές αρχές του ΕΓΛΣ όπως και ο σκοπός και η σημασία του.

Έπειτα στο τέταρτο κεφάλαιο έγινε λόγος για τις απαιτήσεις και τα διαθέσιμα, καθώς και για τους υποχρεωτικούς λογαριασμούς της 3ης ομάδας.

Στο πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο, περιγράφηκε η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της ομάδας του ΕΓΛΣ. Έγινε αναφορά επίσης στην διαδικασία αποτίμησης εισπρακτέων γραμματίων και αποτίμησης χρεογράφων αλλά και αποτίμησης λογαριασμών σε ξένο νόμισμα και αποτίμηση διαθεσίμων.

Τέλος, η εργασία έκλεισε με τα συμπεράσματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	7
1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	7
1.2. ΕΝΝΟΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	11
1.3. ΕΝΝΟΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	12
1.4. Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ	13
2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ	15
2.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ	15
2.1.1 Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ	16
2.1.2 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	17
2.1.3 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ	18
2.1.4 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ – ΕΞΟΔΩΝ	19
2.1.5. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ	19
2.1.6 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ	20
2.1.7. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ	20
2.1.8 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΗΣ	21
2.1.9 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ	22
2.1.10 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΒΕΒΑΙΩΝ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	23
2.1.11 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	23
2.1.12 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	24
3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΓΛΣ	25
3.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΓΛΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ	25
3.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	27
3.3 Ο ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΓΛΣ	28
3.4 Η ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	29
3.5 ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	33
4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	35

4.1 ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ	35
4.2 ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ 3^{ης} ΟΜΑΔΑΣ	36
4.2.1 ΠΕΛΛΑΤΕΣ	36
4.2.2.ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	38
4.2.3 ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ	41
4.2.4 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ	42
4.2.5 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	47
4.2.6.ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ	50
4.2.7 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	50
4.2.8 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	51
5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ 3^{ης} ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΥ ΕΓΛΣ	53
5.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ	53
5.1.1 ΕΝΝΟΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	54
5.1.2 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	55
5.1.3 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	57
5.3. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΩΝ	60
5.3.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΩΝ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙ ΤΟΚΟΙ ΔΙΑΧΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	60
5.3.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΩΝ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙ ΤΟΚΟΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ	67
5.4. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ	70
5.4.1 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ	72
5.5 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ	73
5.6 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ	74
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	76
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	78

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα μελέτη επιδιώκεται η αποτύπωση των όσων ισχύουν, με βάση την νομοθεσία, για την αποτίμηση των στοιχείων του Ενεργητικού και συγκεκριμένα των απαιτήσεων και των διαθεσίμων που έχει μια οικονομική μονάδα. Αρχικά ορίζεται η έννοια του Ισολογισμού καθώς και των πηγών τόσο του Ενεργητικού όσο και του Παθητικού που τον συνθέτουν.

Έπειτα παραθέτονται οι βασικές λογιστικές αρχές σύμφωνα με τις οποίες διενεργούνται όλες οι λογιστικές εργασίες και χωρίς τις οποίες δεν θα μπορούσε η λογιστική να έχει αξιοπιστία και λόγο ύπαρξης. Επίσης αναφέρονται οι βασικές αρχές που διέπουν την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της κάθε επιχείρησης.

Στη συνέχεια αναλύεται η διάθρωση και ο σκοπός του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου και ιδιαίτερα των λογαριασμών που ανήκουν στο Ενεργητικό. Έπειτα παρουσιάζονται και αναλύονται όλοι οι κύριοι λογαριασμοί της τρίτης ομάδας του ΕΓΛΣ, των απαιτήσεων και διαθεσίμων, και η λειτουργία των κυριότερων εξ αυτών.

Τέλος προσδιορίζεται η έννοια της αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων και αναλύεται, ο τρόπος κατά περίπτωση, αποτίμησης των απαιτήσεων και διαθεσίμων. Αρχικά των βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων και γραμματίων εισπρακτέων, έπειτα των χρεογράφων και των απαιτήσεων σε ξένο νόμισμα καθώς και των διαθεσίμων. Η ανάλυση της αποτίμησης γίνεται αφενός με την αναφορά στην ισχύουσα νομοθεσία αλλά και με μελέτες περίπτωσης που απεικονίζουν τον λογιστικό χειρισμό των εν λόγω περιπτώσεων.

1^Ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

1.1. ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Ισολογισμός¹ λέγεται η λογιστική κατάσταση στην οποία απεικονίζονται συνοπτικά κατά είδος και αξία όλα τα περιουσιακά στοιχεία (αποτιμημένα με το ίδιο νόμισμα) που διαθέτει μια οικονομική μονάδα, μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ο Ισολογισμός αποτελεί την περίληψη της απογραφής (στην οποία εμφανίζονται αναλυτικά όλα τα περιουσιακά στοιχεία την επιχείρησης κατά είδος, ποιότητα, ποσότητα και αξία) ενώ στον Ισολογισμό εμφανίζεται περιληπτικά μόνο το είδος και η αξία.

Η περιουσιακή εικόνα της επιχείρησης (άρα και ο Ισολογισμός) στηρίζεται στην εξής ισότητα, η οποία ισχύει πάντα:

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ = ΠΑΘΗΤΙΚΟ ή πιο συγκεκριμένα

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ = ΠΑΘΗΤΙΚΟ + ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

Στο Ενεργητικό αποτυπώνονται τα μέσα που έχει η επιχείρηση στην κατοχή της για την επίτευξη των στόχων της, ενώ στο Παθητικό οι υποχρεώσεις που έχει προς τρίτους αλλά και προς τους φορείς της.

Ο Ισολογισμός πρέπει να συντάσσεται σύμφωνα με τους κανόνες που επιβάλλει η λογιστική και η ισχύουσα νομοθεσία, ούτως ώστε η χρηματοοικονομική συγκρότηση της κάθε επιχείρησης να εμφανίζεται με τρόπο σαφή, ειλικρινή και με ακρίβεια. Οι ισολογισμοί οφείλουν να συντάσσονται με συγκεκριμένο τύπο για να είναι εφικτή η σύγκρισή τους διαχρονικά και μεταξύ ομοειδών επιχειρήσεων. Τα βασικά χαρακτηριστικά που πρέπει να έχουν οι Ισολογισμοί είναι:

- Να βασίζονται σε ειλικρινή και σωστά αποτιμημένη απογραφή
- Τα περιουσιακά στοιχεία να καταγράφονται με σαφήνεια

¹ Κοντάκος Α., (2006), *Γενική Λογιστική σε Ευρώ*, Εκδόσεις Έλλην, σελ. 43

- Τα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να ομαδοποιούνται σε συναφείς κατηγορίες
- Ανόμοια στοιχεία δεν πρέπει να συμψηφίζονται, πχ υποχρεώσεις προς τους πελάτες από προκαταβολές με υποχρεώσεις προς τους προμηθευτές
- Να δημοσιεύεται μαζί με τις υπόλοιπες λογιστικές καταστάσεις (τον λογαριασμό αποτελεσμάτων χρήσης, τον πίνακα διάθεσης κερδών και τις επεξηγηματικές σημειώσεις).

Οι ισολογισμοί μπορούν να συντάσσονται όποτε η επιχείρηση το κρίνει απαραίτητο, όμως υποχρεωτικά συντάσσονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου (μέσα σε τρεις μήνες από την λήξη της και στην περίπτωση των ΑΕ μέσα σε έξι μήνες). Τα είδη των ισολογισμών ανάλογα με τον σκοπό για τον οποίο καταρτίζονται είναι:

1. Ο ισολογισμός που συντάσσεται όταν η επιχείρηση ξεκινά τις δραστηριότητές της και ονομάζεται ισολογισμός ιδρύσεως
2. Ο ισολογισμός που συντάσσεται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης, δηλαδή κάθε δώδεκα μήνες με εξαίρεση την πρώτη διαχειριστική χρήση που μπορεί να είναι υπερδωδεκάμηνη και ο πρώτος διαχειριστικός ισολογισμός να συνταχθεί εντός είκοσι τεσσάρων μηνών
3. Ο ισολογισμός που συντάσσεται στην περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης της επιχείρησης
4. Ο ισολογισμός που συντάσσεται όταν η επιχείρηση παύει τις δραστηριότητές της και ονομάζεται ισολογισμός διαλύσεως και εκκαθαρίσεως
5. Οι ενδιάμεσοι ισολογισμοί που η επιχείρηση συντάσσει εντός της διαχειριστικής χρήσης για την άντληση πληροφοριών.

Ένας ισολογισμός μπορεί να είναι θετικός στην περίπτωση που το Ενεργητικό είναι μεγαλύτερο από το Παθητικό, οπότε υπάρχει Καθαρή Περιουσία (είναι θετική), να είναι ουδέτερος όταν το Ενεργητικό ισούται

με το Παθητικό και αρνητικός όταν υπάρχει αρνητική Καθαρή Περιουσία (έλλειμμα ή ζημιά) και το Ενεργητικό είναι μικρότερο του Παθητικού.

Ακολουθεί ως παράδειγμα η κατάσταση ισολογισμού επιχείρησης²

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΟΠΕ Α.Ε.

Οικονομικές Καταστάσεις της 31ης Δεκεμβρίου 2009

32η Εταιρική Χρήση (1 Ιανουαρίου - 31 Δεκεμβρίου 2009)

(Τα ποσά είναι σε Ευρώ, εκτός εάν αναφέρεται διαφορετικά)

Κατάσταση Οικονομικής Θέσης

Ενεργητικό Σημ.	Σημ	ΟΠΕ ΑΕ	
Μη κυκλοφοριακά στοιχεία		31/12/2009	31/12/2008
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	6.1	8.553.960,01	9.050.514,77
Λοιπά άυλα	6.2	477.183,45	726.774,00
Διαθέσιμες προς πώληση επενδύσεις	6.3	15.851,88	100.932,47
Λοιπές μακροπρόθεσμες	6.4	15.023,17	15.023,17
		9.062.018,51	9.893.244,41
Κυκλοφοριακά περιουσιακά στοιχεία			
Εμπορικές απαιτήσεις	6.5	4.004.389,52	4.968.289,90
Προκαταβολές Εκθέσεων		222.274,23	101.359,39
Απαιτήσεις από Δημόσιο	6.6	2.475.818,75	3.204.248,61
Λοιπές βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις	6.6	356.700,59	295.781,42
Λογ. διαχ. προκαταβολών & πιστώσεων	6.6	32.831,25	51.888,71
Έξοδα επομένων χρήσεων	6.7	577.889,18	423.522,53

²<http://www.minfin.gr/content-api/f/binaryChannel/minfin/datastore/61/2f/a7/612fa77915eb0d550d1f97c88c9cfdcdc60f440e/application/pdf/%CE%9F%CE%A0%CE%95+%CE%95%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82+%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82+%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82+2009.pdf>

Απαιτήσεις από Διαφορές εξόδων υπό διακανονισμό	6.7	3.511,04	7.710,43
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	6.7	16.442,44	273.308,00
Ταμειακά διαθέσιμα & ταμειακά ισοδύναμα	6.8	1.107.094,03	1.818.768,59
		8.796.951,03	11.144.877,58
Σύνολο Ενεργητικού		17.858.969,54	21.038.121,99
Ίδια Κεφάλαια & Υποχρεώσεις			
Ίδια Κεφάλαια			
Μετοχικό Κεφάλαιο	6.9	623.797,00	623.797,00
Αναπροσαρμογή ενσώματων ακινητοποιήσεων	6.9	820.342,25	857.966,07
Δικαιώματα Κ.Ε.Δ. επί ενσώματων ακινητοποιήσεων	6.9	6.207.863,40	6.314.299,63
Λοιπά αποθεματικά	6.9	12.743,74	12.743,74
Αποτέλεσμα εις νέον	6.9	-9.170.300,86	10.436.593,40
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων αποδιδόμενα στους μετόχους		-1.505.554,47	-2.627.786,96
Υποχρεώσεις			
Προβλέψεις για παροχές στους εργαζομένους	6.10	1.800.459,39	2.379.753,92
Υποχρέωση ασφαλιστικού συμβολαίου εργαζομένων	6.10	1.234.911,58	5.442.395,76
Επιχορηγήσεις επενδύσεων σε πάγιο ενεργητικό	6.10	915.570,82	1.275.779,74
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	6.10	29.673,73	34.673,73
		3.980.615,52	9.132.603,15
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις			
Προμηθευτές	6.11	5.834.966,53	5.358.199,62

Προκαταβολές Εκθετών	6.11	451.014,40	389.240,89
Υποχρεώσεις από φόρους – τέλη	6.11	414.418,38	541.474,80
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	6.11	512.417,44	267.725,42
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.11	475.360,16	227.482,48
Έσοδα επομένων χρήσεων	6.12	7.231.815,53	7.269.478,73
Έξοδα χρήσεως δουλευμένα	6.12	463.916,05	479.703,86
		15.383.908,49	14.533.305,80
Σύνολο Υποχρεώσεων		19.364.524,01	23.665.908,95
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων & Υποχρεώσεων		17.858.969,54	21.038.121,99

1.2. ENNOIA ENERGHHTIKOY

Ενεργητικό³ είναι το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που έχουν αντικειμενικά προσδιορισμένη τιμή και μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την λογιστική μονάδα, όπως και τα κάθε είδους κεφαλοποιηθέντα έξοδα (τα έξοδα που πραγματοποιούνται από την λογιστική μονάδα για να επιτύχει σκοπούς που διαρκούν περισσότερο από μια λογιστική χρήση, όπως έξοδα ίδρυσης, για έρευνα και ανάπτυξη κλπ). Τα περιουσιακά στοιχεία είναι τα οικονομικά αγαθά που η οικονομική μονάδα έχει στην κυριότητά της για την παραγωγή αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών, γενικά για την επίτευξη των στόχων της. Συγκεκριμένα τα περιουσιακά στοιχεία μιας οικονομικής μονάδας είναι:

- Τα οικονομικά αγαθά τα οποία έχουν υλική υπόσταση, όπως εμπορεύματα, έπιπλα, μηχανήματα, κτίρια, κλπ
- Τα άυλα οικονομικά αγαθά, όπως η φήμη και πελατεία, τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας που έχει στην κατοχή της, κλπ

³ Βασιλάτου-Θανοπούλου Ε., (1993), *Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική*, Εκδόσεις Σμπίλιας, σελ. 27

- Τα χρηματικά διαθέσιμα που έχει στην κατοχή της είτε βρίσκονται στο ταμείο της είτε σε τραπεζικούς λογαριασμούς
- Οι απαιτήσεις που έχει από τρίτους, όπως από πελάτες, από προπληρωθέντα έξοδα, προκαταβολές σε τρίτους, κλπ.

Ειδικότερα όμως ένα περιουσιακό στοιχείο της οικονομικής μονάδας για να θεωρηθεί ως στοιχείο του ενεργητικού της θα πρέπει να έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

1. Η κυριότητά του να ανήκει στην οικονομική μονάδα, κατά συνέπεια νοικιασμένα μηχανήματα, εμπορεύματα τρίτων για πώληση, κ.α., δεν αποτελούν στοιχεία του ενεργητικού της
2. Η κυριότητα να έχει περιέλθει με συγκεκριμένο λογιστικό γεγονός (να μεταβάλλεται η λογιστική ισότητα⁴ της οικονομικής μονάδας, δηλαδή να υπάρχει αύξηση ή μείωση του ενεργητικού, παθητικού ή της καθαρής περιουσίας) και η τιμή του να είναι αντικειμενικά προσδιορισμένη.
3. Η χρησιμοποίησή του ή η διάθεσή του να πραγματοποιείται ή να μπορεί να πραγματοποιηθεί, για να επιτευχθούν οι αντικειμενικοί και μόνο σκοποί της οικονομικής μονάδας. Στοιχεία του ενεργητικού που στο μέλλον δεν αναμένονται να παρέχουν οικονομικά οφέλη στην επιχείρηση πχ λόγο απαξίωσης, πρέπει να διαγράφονται από τα στοιχεία του ενεργητικού.

1.3. ENNOIA ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Σε μια επιχείρηση τα στοιχεία του ενεργητικού της μπορεί να προέρχονται από δύο πηγές, που αποτελούν τα κεφάλαια της. Τα κεφάλαια μπορούν να διαχωριστούν σε αυτά που προέρχονται από τις εισφορές του φορέα ή των φορέων της και τις χρηματοδοτήσεις τρίτων προς την επιχείρηση, τα ίδια και τα ξένα κεφάλαια αντίστοιχα, και αποτελούν τις

⁴ Βασιλάτου-Θανοπούλου Ε., (1993), *Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική*, Εκδόσεις Σμπίλιας, σελ. 106

υποχρεώσεις της επιχείρησης. Στον όρο του Παθητικού⁵ εμπεριέχονται οι υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας προς τρίτους, όπως προμηθευτές, φόρους και εισφορές πληρωτές, μερίσματα πληρωτέα, δάνεια τραπεζών, κλπ. Οι υποχρεώσεις αυτές για να υποδηλώνουν στοιχείο του Παθητικού θα πρέπει να διαθέτουν τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

1. Να είναι υποχρέωση της οικονομικής μονάδας και όχι των φορέων της
2. Να είναι αποτέλεσμα λογιστικού γεγονότος και όχι να στηρίζονται σε πιθανότητα δημιουργίας υποχρέωσης (έστω και αν η πιθανότητα αυτή είναι μεγάλη)
3. Η ικανοποίηση των υποχρεώσεων να προβλέπεται να πραγματοποιηθεί στο μέλλον είτε με αποπληρωμή αυτών σε χρήμα, είτε με άλλο περιουσιακό στοιχείο ισοδύναμο με την υποχρέωση
4. Η υποχρέωση θα πρέπει να μπορεί να εκφραστεί με χρηματικές μονάδες.

Οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τους φορείς της συνιστούν τα Ίδια Κεφάλαια ή την Καθαρή Θέση της. Τα κεφάλαια αυτά μπορούν να προέρχονται από άμεσες εισφορές σε χρήμα ή και σε είδος αλλά και έμμεσες εισφορές όπως από την παρακράτηση ποσοστού κερδών της οικονομικής μονάδας.

1.4. Η ΣΥΝΤΑΞΗ ΤΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ

Ο ισολογισμός του ιστορικού κόστους είναι συνοπτική εικόνα της οικονομικής περιουσίας της επιχείρησης σε μια συγκεκριμένη χρονική στιγμή της, που δεν την εκφράζει στην τρέχουσα αξία της ούτε στην αγοραία αξία της. Η οικονομική θέση της επιχείρησης εμφανίζεται στο

⁵ Βασιλάτου-Θανοπούλου Ε., (1993), *Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική*, Εκδόσεις Σμπίλιας, σελ. 30

κόστος κτήσης (εκτός των περιπτώσεων που αναγνωρίζεται η απομείωση της αξίας τους) τα περιουσιακά της στοιχεία και τις πηγές των κεφαλαίων της που δαπανήθηκαν για την απόκτηση των περιουσιακών αυτών στοιχείων. Επίσης στην κατάσταση του ισολογισμού εμπεριέχονται και προβλέψεις και αποσβέσεις που πιθανό να τον καθιστούν μη αντικειμενικό.

Παρ' όλες τις αδυναμίες που παρουσιάζει η σύνταξη του ισολογισμού στο ιστορικό κόστος χρησιμοποιείται σε πολλές χώρες κατά σειρά ετών και παρέχει στους μελετητές της εξαιρετικά χρήσιμες πληροφορίες σε συνδυασμό με τις υπόλοιπες οικονομικές καταστάσεις που η κάθε επιχείρηση οφείλει να συντάσσει. Για να είναι εφικτή η σύγκριση ισολογισμών στην πάροδο του χρόνου τα ποσά μπορούν να επαναδιατυπώνονται με την εφαρμογή ενός γενικού δείκτη τιμών ώστε να αποτυπώνονται τα στοιχεία σε τρέχουσες νομισματικές μονάδες⁶.

Μετά την εισαγωγή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων⁷ (ΔΛΠ) από 1/1/2005 εμφανίστηκε για πρώτη φορά μία σημαντική μέθοδος αποτίμησης, αυτή της εύλογης αξίας. Με βάση τα ΔΛΠ, η εύλογη αξία (fair value), ορίζεται ως το ποσό με το οποίο ένα στοιχείο ενεργητικού θα μπορούσε να ανταλλαγεί ή ένα στοιχείο παθητικού να διακανονισθεί, μεταξύ των μερών που ενεργούν ενσυνείδητα και με τη θέλησή τους, ως μιας συναλλαγής που πραγματοποιείται με τους συνήθεις όρους της αγοράς (τιμή τρέχουσας αγοράς). Η εφαρμογή της αποτίμησης στην εύλογη αξία πραγματοποιείται από 1/1/2005 (στους ενοποιημένους ισολογισμούς επιχειρήσεων που οι μετοχές τους είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο) σ' ένα σημαντικό τμήμα των στοιχείων ενεργητικού, φαίνεται δε ότι η μέθοδος αυτή αποτίμησης θα αποτελέσει στο μέλλον (και με την αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή της) την κύρια μέθοδο αποτίμησης, τόσο για τα στοιχεία ενεργητικού όσο και για εκείνα του παθητικού.

⁶ www.logistics.gr/files/dlp/dlp29.doc

⁷ <http://www.morax.gr/Article/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%9A%CF%8C%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%95%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B7-%CE%91%CE%BE%CE%AF%CE%B1>

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

2.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ

Η ανάγκη για λογιστική πληροφόρηση επιτάσσει οι πληροφορίες αυτές να αποτυπώνονται με ενιαίο τρόπο από όλες τις επιχειρήσεις (για να επιτευχθεί διαχρονική αλλά μεταξύ ομοειδών επιχειρήσεων σύγκριση). Έτσι επιβάλλεται η τυποποίηση και κωδικοποίηση των λογιστικών διαδικασιών που να στηρίζεται σε γενικά παραδεγμένες αρχές, οι οποίες απορρέουν από την επιστημονική έρευνα⁸, την εμπειρία και την λογιστική πρακτική.

Οι αρχές της λογιστικής διέπονται από κάποια βασικά αξιώματα που είναι κοινά αποδεκτά για τον τρόπο λειτουργίας του συστήματος της λογιστικής. Έτσι οι παραδεκτές λογιστικές αρχές είναι οι κανόνες, οι μέθοδοι και οι τεχνικές μέσα στις οποίες οριοθετείτε η λογιστική σκέψη και πρακτική. Ειδικότερα οι λογιστικές αρχές είναι οι κανόνες συμπεριφοράς, τα λογιστικά πρότυπα, οι έννοιες, οι λογιστικές μέθοδοι και οι λογιστικές πρακτικές που εφαρμόζονται στην διαδικασία για την συγκέντρωση και καταγραφή των οικονομικών πληροφοριών και οικονομικών καταστάσεων.

Η ομαδοποίηση και καταγραφή των λογιστικών αρχών στηρίζεται στις ισχύουσες λογιστικές μαθηματικές αρχές (πχ. $E = \Pi + ΚΠ$, μέθοδοι απόσβεσης και αποτίμησης, χρηματικές μονάδες μέτρησης και απογραφής, κλπ) και όλες τις νομοθετικές διατάξεις που είναι σε ισχύ (πχ. ΚΒΣ, ΕΓΛΣ, εμπορικό δίκαιο, κλπ). Η πολιτεία θεσπίζει της γενικές παραδεκτές λογιστικές αρχές οι οποίες πρέπει να εφαρμόζονται από όλα τα πρόσωπα που δραστηριοποιούνται οικονομικά στην επικράτεια της (ανεξάρτητα από την νομική τους μορφή και την ιθαγένειά τους).

⁸ Καούνης Δ., (2005), *Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο*, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ.97

Ο σκοπός ύπαρξης των λογιστικών αρχών είναι η ομοιόμορφη τήρηση της λογιστικής διαδικασίας, του τρόπου καταχώρησης των λογιστικών γεγονότων, του προσδιορισμού του λογιστικού αποτελέσματος και της σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

2.1.1 Η ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Μια από τις βασικές λογιστικές αρχές είναι η αρχή του ιστορικού κόστους, όπου σύμφωνα με αυτή το κόστος των πόρων μιας επιχείρησης πρέπει να απεικονίζεται στην τιμή στην οποία αποκτήθηκε. Έτσι τα περιουσιακά στοιχεία (αλλά και οι απαιτήσεις κι οι υποχρεώσεις) μιας επιχείρησης απεικονίζονται με τις λογιστικές εγγραφές στις τιμές κόστους κτήσης. Κόστος κτήσης⁹ είναι το συνολικό αντάλλαγμα της θυσίας για την απόκτηση ενός αγαθού ικανού να εκπληρώσει το σκοπό του.

Για να είναι εφικτή η διαχρονική σύγκριση των οικονομικών καταστάσεων μιας οικονομικής μονάδας, αλλά και μεταξύ ομοειδών οικονομικών μονάδων, η αξία των αγαθών θα πρέπει να είναι ίδια καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της οικονομικής μονάδας. Ανεξάρτητα αν η αγορά έγινε με μετρητά, όπου η τιμή κτήσης θεωρητικά συμπίπτει με την τρέχουσα τιμή, ή με πίστωση όπου ίσως υπάρχουν διαφορές στις δύο τιμές, η καταγραφή των αγαθών γίνεται σύμφωνα με την αξία που αναγράφεται στα παραστατικά την χρονική στιγμή που αυτά αποκτώνται. Η αξία κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου¹⁰ είναι η τιμή κτήσης του προσαυξημένη με τις δαπάνες που πραγματοποιούνται για επέκταση, προσθήκη ή βελτίωσή του ενώ από την τιμή αυτή αφαιρούνται οι αποσβέσεις.

Επέκταση ή προσθήκη¹¹ κτιρίου, κτιριακής εγκαταστάσεως ή τεχνικού έργου είναι οποιαδήποτε μόνιμη αύξηση στον όγκο, το μέγεθος ή την ωφελιμότητά του, που γίνεται με τη χρησιμοποίηση, κατά κανόνα, δομικών υλικών. Επέκταση ή προσθήκη μηχανήματος, τεχνικής

⁹ Καούνης Π. Δ.,(2005), Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 99

¹⁰ Κοντάκος Γ.Α., (2001), Γενική Λογιστική, Έλλην, σελ.313

¹¹ Καούνης Π. Δ.,(2005), Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 292

εγκαταστάσεως και μηχανολογικού εξοπλισμού είναι κάθε προσθήκη ή εργασία που γίνεται σ' αυτά και αυξάνει το μέγεθος και κατά κανόνα την παραγωγική τους δυναμικότητα. Ενώ βελτίωση ενσώματου πάγιου περιουσιακού στοιχείου λέγεται κάθε μεταβολή που πραγματοποιείται σ' αυτό μετά από τεχνολογική επέμβαση και που έχει ως αποτέλεσμα την μείωση του κόστους λειτουργίας του ή τη βελτίωση των συνθηκών χρησιμοποιήσεώς του.

Αντίθετα τα έξοδα που πραγματοποιούνται για τη συντήρηση ή την επισκευή των πάγιων περιουσιακών στοιχείων θεωρούνται έξοδα, τα οποία δεν προσ αυξάνουν την αξία τους αλλά καταχωρούνται στα έξοδα της 6^{ης} ομάδας.

Η απεικόνιση της αξίας των παγίων στις λογιστικές καταστάσεις καθ' όλη την διάρκεια της ύπαρξής τους, στην αξία κτήσης τους σε περιόδους πληθωρισμού κάνει αυτές τις καταστάσεις αναξιόπιστες και παραπλανητικές. Έτσι το Κράτος ανά διαστήματα είτε επιτρέπει είτε επιβάλλει την αναπροσαρμογή της αξίας κτήσης των παγίων με συγκεκριμένους συντελεστές αναπροσαρμογής που ορίζονται από νόμους.

2.1.2 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΤΗΡΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η εφαρμογή της σημαντικής και θεμελιώδους αρχής της συντηρητικότητας επιδιώκεται να διαμορφώνονται τα αποτελέσματα και ο ισολογισμός με γνώμονα την εξασφάλιση της βιώσιμης και αποδοτικής οικονομικής λειτουργίας της οικονομικής μονάδας. Με βάση την αρχή αυτή πρέπει να επιλέγεται ο λογιστικός χειρισμός που επιφέρει την μικρότερη ευνοϊκή επίδραση στην περιουσία των φορέων της επιχείρησης¹². Δηλαδή η οικονομική κατάσταση της οικονομικής μονάδας να εμφανίζεται με τους πιο συντηρητικούς υπολογισμούς, με τα μικρότερα κέρδη και την λιγότερο ευνοϊκή, για την οικονομική μονάδα, εμφάνιση της

¹² Καούνης Π. Δ.,(2005), Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 101

περιουσιακής κατάστασης, με στόχο να προστατεύσει την περιουσία από μελλοντικούς κινδύνους και να εξασφαλίσει την βιωσιμότητά της. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός πρέπει:

1. Οι επιχειρήσεις να καταχωρούν τα διάφορα περιουσιακά στοιχεία, εκτός των απαιτήσεων, διαθεσίμων και υποχρεώσεων, στην αξία κτήσης τους ή στην τιμή κόστους και στο τέλος της χρονιάς, να αποτιμώνται με την μικρότερη τιμή μεταξύ της αξίας κτήσης και της τρέχουσας αξίας τους (την ημερομηνία που κλείνει ο ισολογισμός).
2. Τα αποτελέσματα χρήσης θα πρέπει να προσδιορίζονται από πραγματοποιηθέντα (πραγματικά και βέβαια) κέρδη, κατά την ημερομηνία που κλείνει ο ισολογισμός, ενώ απαγορεύονται οι προβλέψεις για έσοδα.
3. Όταν προσδιορίζονται τα αποτελέσματα της χρήσης θα πρέπει να γίνονται προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους, αλλά και έκτακτα έξοδα και ζημιές τα οποία θα μειώσουν μελλοντικά έσοδα της οικονομικής μονάδας και πιο συγκεκριμένα να σχηματίζονται προβλέψεις για:
 - Την υποτίμηση των ενσωμάτων πάγιων στοιχείων
 - Τις επισφαλείς απαιτήσεις που έχει η επιχείρηση
 - Την αποζημίωση του προσωπικού που θα εξέλθει από την υπηρεσία για να συνταξιοδοτηθεί
 - Τους πιθανούς κινδύνους και έξοδα.

2.1.3 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΟΤΗΤΑΣ

Οι δραστηριότητες των οικονομικών μονάδων έχουν σαν συνέπεια την δημιουργία πράξεων που προκαλούν υποχρεώσεις και δικαιώματα. Οι πράξεις αυτές θα πρέπει να συνάπτονται γραπτά με τα νομότυπα παραστατικά έγγραφα τα οποία με τρόπο αντικειμενικό και αξιόπιστο θα επιβεβαιώνουν την πραγματοποιηθείσα συναλλαγή. Οι λογιστικές καταχωρήσεις που δεν βασίζονται σε παραστατικά αλλά σε εκτιμήσεις (αποσβέσεις και προβλέψεις) είναι αντικειμενικές και αξιόπιστες γιατί

στηρίζονται σε λογιστικά πρότυπα και νόμους που καθορίζουν τις διαδικασίες και τον τρόπο του υπολογισμού τους.

2.1.4 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΣΧΕΤΙΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ – ΕΞΟΔΩΝ

Το οικονομικό αποτέλεσμα πρέπει να προκύπτει από τον συσχετισμό των εσόδων με τα έξοδα που πραγματοποιήθηκαν για την δημιουργία των εσόδων. Για την ακρίβεια λαμβάνονται τα έσοδα και τα έξοδα και αφού τακτοποιηθούν χρονικά προσδιορίζεται το αποτέλεσμα. Ο συσχετισμός εσόδων και εξόδων διακρίνεται από:

1. Τα άμεσα έξοδα: τα έξοδα που πραγματοποιούνται για την παραγωγή αγαθών των οποίων η πώληση θα επιφέρει στην οικονομική μονάδα τα συγκεκριμένα έσοδα. Από αυτήν την συσχέτιση προκύπτει το μικτό αποτέλεσμα της επιχείρησης.
2. Τα έμμεσα έξοδα: είναι εκείνα που καταλογίζονται στα πωληθέντα αλλά και μένοντα προϊόντα που παρήχθησαν και βαρύνουν άλλες λειτουργίες της οικονομικής μονάδας (όπως την διοίκηση, την διάθεση, την έρευνα και ανάπτυξη, κλπ) και προσδιορίζουν το καθαρό αποτέλεσμα.

Σύμφωνα με αυτή την αρχή, οι αποσβέσεις πρέπει να πραγματοποιούνται υποχρεωτικά σε όλες τις χρήσεις ανεξάρτητα αν το οικονομικό αποτέλεσμα είναι κέρδος ή ζημιά.

2.1.5. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΜΕΘΟΔΩΝ

Οι λογιστικές πληροφορίες για να είναι χρήσιμες θα πρέπει να μπορούν να είναι συγκρίσιμες και για τον λόγο αυτό οι λογιστικές μέθοδοι μέτρησης (κοστολόγηση, αποτίμηση, απογραφή, κλπ) θα πρέπει να ακολουθούνται με συνέπεια κατά τη διάρκεια των ετών χωρίς

παρεκκλίσεις. Μεταβολές στις χρησιμοποιούμενες μεθόδους μπορούν να μεταβάλουν τα αποτελέσματα της χρήσης σημαντικά και να παράσχουν αναξιόπιστες και παραπλανητικές πληροφορίες. Βέβαια η επιχείρηση, όταν αυτό κρίνεται αναγκαίο, μπορεί να μεταβάλλει κάποιες από τις μεθόδους που χρησιμοποιεί με την προϋπόθεση να είναι αιτιολογημένη αυτή η αλλαγή και να γνωστοποιείται σε κάθε ενδιαφερόμενο στο προσάρτημα του ισολογισμού.

2.1.6 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΥΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ

Σύμφωνα με αυτή την αρχή οι λογιστικές καταστάσεις θα πρέπει να παρουσιάζονται με τρόπο ευκρινή και σαφή, για να μπορούν να αντληθούν από αυτές πληροφορίες με σαφήνεια και ουσία. Για τον λόγο αυτό πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

1. Οι λογαριασμοί θα πρέπει να παρουσιάζονται με ομοιογένεια και να έχουν τίτλους ακριβείς και κατανοητούς
2. Να μην συμψηφίζονται ανόμοια στοιχεία πχ. προκαταβολές προς τους προμηθευτές με τις απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας
3. Οι λογιστικές καταστάσεις να καταρτίζονται συστηματικά με τους ίδιους κανόνες και αρχές
4. Να συνοδεύονται από υποσημειώσεις για τα μη μετρήσιμα γεγονότα.

2.1.7. Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΞΑΙΡΕΣΗΣ

Οι λογιστικές αρχές πηγάζουν από την ανθρώπινη δραστηριότητα και με την πάροδο του χρόνου μεταβάλλονται καθώς μεταβάλλονται και οι ανάγκες των ανθρώπων που χρησιμοποιούν τις οικονομικές καταστάσεις. Οι καταστάσεις και οι συνθήκες τις οποίες οι λογιστικές αρχές καλούνται να εξυπηρετήσουν είναι πάρα πολλές με αποτέλεσμα σε κάποιες ειδικές συνθήκες να επιτρέπεται η απόκλιση από αυτές ή ακόμα και η εξαίρεση.

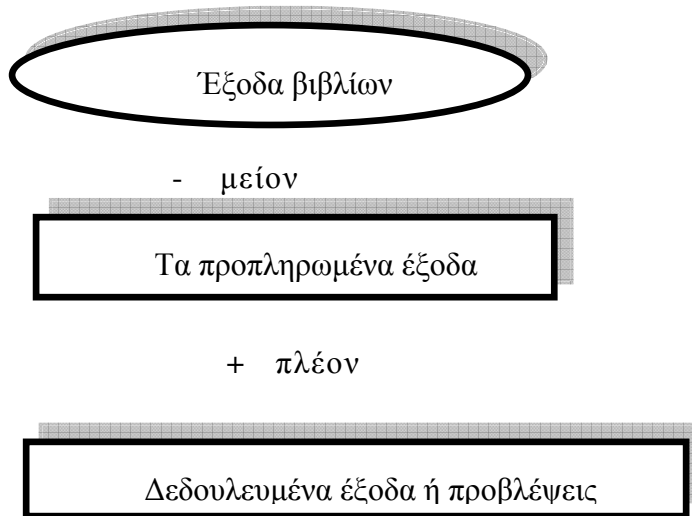
Έτσι κάποια λογιστικά γεγονότα είναι δυνατό να αντιμετωπίζονται διαφορετικά από τον κανόνα. Η παρέκκλιση από τις γενικά παραδεκτές λογιστικές αρχές οφείλει να γίνεται με νόμιμες προϋποθέσεις και με την προϋπόθεση ότι δεν την περιουσιακή κατάσταση της οικονομικής μονάδας, αντιμετωπίζονται σαν «λογιστικές διαφορές».

2.1.8 ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΑΥΤΗΣ

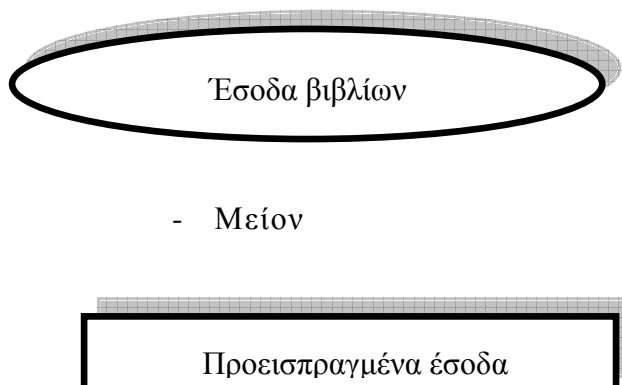
Για να είναι εφικτή η βραχυχρόνια πορεία και απόδοση της οικονομικής μονάδας χωρίζεται η οικονομική της διαχείριση σε ετήσιες χρονικές περιόδους που καλούνται διαχειριστικές χρήσεις. Εξαίρεση αποτελούν οι νεοϊδρυθείσες επιχειρήσεις οι οποίες την πρώτη χρήση μπορούν να έχουν υπερδωδεκάμηνη διαχειριστική χρήση.

Σε συνέχεια και αλληλένδετα με την αρχή της διαχειριστικής περιόδου έχουμε την αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων. Σύμφωνα με την αρχή αυτή και αποσκοπώντας πάντα στον προσδιορισμό του λογιστικού αποτελέσματος πρέπει να εξετάζονται και να συσχετίζονται τα έσοδα με τα έξοδα της χρονιάς. Για να είναι αυτό εφικτό πρέπει να απομονώνονται και να αφαιρούνται από τα συνολικά έξοδα εκείνα τα οποία αφορούν άλλη χρήση και να προσθέτονται σ' αυτά τα έξοδα που αφορούν την συγκεκριμένη χρήση αλλά η συναλλαγή αυτών θα πραγματοποιηθεί σε επόμενη χρήση. Ενώ από τα έσοδα να αφαιρούνται εκείνα τα οποία αφορούν επόμενη χρήση και να προσθέτονται όσα είναι δουλευμένα και ενώ θα πραγματοποιηθεί η συναλλαγή την επόμενη χρήση, ουσιαστικά αφορούν την τρέχουσα. Η διαδικασία αυτή ονομάζεται χρονική τακτοποίηση των εσόδων και των εξόδων. Σχηματικά θα μπορούσαν να απεικονιστούν ως εξής:

- Ότι αφορά τα έξοδα



- Ότι αφορά τα έσοδα



2.1.9 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Η αρχή αυτή απορρέει από την αρχή της διαχειριστικής χρήσης, της συντηρητικότητας και της αρχής της αυτοτέλεια των χρήσεων. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, σε κάθε χρήση καταχωρούνται εκείνα τα έσοδα που έχουν πραγματοποιηθεί και είναι βέβαια. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορούν να εγγραφούν έσοδα τα οποία υποτίθεται ότι θα πραγματοποιηθούν και αφορούν την χρήση η οποία κλείνει. Το έσοδο πραγματοποιείται την

στιγμή που μεταβιβάζεται η κυριότητά του και όχι όταν συνάπτεται η συμφωνία ή όταν αυτό εισπράττεται.

2.1.10 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΒΕΒΑΙΩΝ ΚΑΙ ΠΙΘΑΝΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Αντίθετα με την προηγούμενη αρχή στην οποία εφαρμόζεται η βασική αρχή της συντηρητικότητας και απαγορεύει την δημιουργία προβλέψεων στα έσοδα, στα έξοδα υποχρεωτικά υπολογίζονται προβλέψεις με όλα τα πιθανά έξοδα που μπορεί να αφορούν την χρήση (τα οποία θα πρέπει να αποδεικνύονται με σαφήνεια). Από την άλλη πλευρά τα έξοδα σύμφωνα με τα οποία θα προσδιοριστεί το λογιστικό αποτέλεσμα θα πρέπει να είναι δεδουλευμένα δηλαδή θα πρέπει να έχουν αναλωθεί για την πραγματοποίηση εσόδων που καταλογίζεται στην ίδια χρήση.

2.1.11 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΧΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Σύμφωνα με την αρχή αυτή, η οικονομική μονάδα θεωρείται ότι η οικονομική μονάδα δεν έχει σκοπό να λυθεί αλλά αντίθετα θα συνεχίσει την επιχειρηματική της δραστηριότητα. Η υπόθεση αυτή χρειάζεται περισσότερο για να μπορέσει να εξασφαλιστεί ο ίδιος τρόπος αποτίμησης των περιουσιακών στοιχείων γιατί σε αντίθετη περίπτωση, που η επιχείρηση «διαλυόταν» η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων θα γινόταν σε τιμές εκποίησης.

2.1.12 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

Ο Νόμος 2190/1920 καθορίζει κάποιες γενικές αρχές που θα πρέπει να διέπουν την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων¹³ και σύμφωνα με τις οποίες καταρτίζονται οι οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες περιληπτικά είναι:

1. Η αρχή του ιστορικού κόστους
2. Η αρχή της αυτοτέλειας των χρήσεων
3. Η αρχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας της επιχείρησης
4. Η αρχή της συνέπειας των λογιστικών μεθόδων
5. Η αρχή της χωριστής αποτίμησης των στοιχείων του Ενεργητικού και Παθητικού
6. Η αρχή της συνέχειας των Ισολογισμών

¹³ Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ68

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΓΛΣ

3.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΓΛΣ ΚΑΙ ΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΟΥ

Το ΕΓΛΣ καθιερώθηκε¹⁴ το 1980 με τον Ν. 1041/80, ενώ το περιεχόμενό του αναλύεται στο ΠΔ 1123/80. Αρχικά εφαρμόστηκε προαιρετικά από στις ΕΠΕ και ΑΕ ενώ η υποχρεωτική τήρησή του, από όλες τις επιχειρήσεις που τηρούν Γ΄ κατηγορίας βιβλία, επιβλήθηκε από την 1^η Ιανουαρίου του 1993 με τον νέο ΚΒΣ (ΠΔ 186/92).

Σύμφωνα με το ΠΔ 1123/80 το ΕΓΛΣ χωρίζεται σε πέντε μέρη. Στο πρώτο μέρος αναλύονται οι βασικές αρχές του ΕΓΛΣ και η διάρθρωση του Σχεδίου Λογαριασμών, στο δεύτερο μέρος η Γενική Λογιστική, στο τρίτο μέρος οι λογαριασμοί Τάξεως. Στο τέταρτο μέρος περιλαμβάνονται οι κανόνες και οι αρχές κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και οι αριθμοδείκτες και η χρησιμότητά τους και τέλος στο πέμπτο μέρος η Αναλυτική Λογιστική Εκμεταλλεύσεως.

Συγκεκριμένα οι βασικές αρχές του ΕΓΛΣ, που περιλαμβάνονται στο πρώτο μέρος του ΠΔ 1123/80, είναι η αρχή της αυτονομίας, η αρχή της κατά είδος συγκεντρώσεως των αποθεμάτων, εξόδων και εσόδων και η αρχή της κατάρτισεως του λογαριασμού της Γενικής Εκμεταλλεύσεως με λογιστικές εγγραφές, ειδικότερα:

- Η αρχή της αυτονομίας.

Οι λογαριασμοί της Γενικής Λογιστικής (ομάδες 1-8), της Αναλυτικής Λογιστικής Εκμεταλλεύσεως (ομάδα 9) και των λογαριασμών Τάξεως (ομάδα 0) συλλειτουργούν και συνδέονται μεταξύ τους αλλά δεν αλληλοεπηρεάζονται λογιστικά, σύμφωνα με την αρχή της αυτονομίας. Τα τρία αυτά μέρη του Σχεδίου Λογαριασμών του ΕΓΛΣ διατηρούν την αυτονομία τους ενώ παράλληλα συλλειτουργούν σε ένα ενιαίο λογιστικό κύκλωμα. Με

¹⁴ Καούνης Π. Δ.,(2005), Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 145

τον τρόπο αυτό μπορούν να αντλούνται αξιόπιστες πληροφορίες από τη Γενική Λογιστική που έχει χαρακτήρα γενικευμένο και ομοιόμορφο ενώ παρέχεται η δυνατότητα στις διαφορετικές επιχειρήσεις να καλύψουν τις ανάγκες τους για προσδιορισμό του κόστους και των αναλυτικών αποτελεσμάτων ανάλογα με την φύση της κάθε επιχείρησης. Συγκεκριμένα η αρχή της αυτονομίας προσφέρει τα εξής πλεονεκτήματα:

1. Δεν νοθεύονται οι λογαριασμοί της Γενικής Λογιστικής (ή αλλιώς χρηματοοικονομικοί λογαριασμοί) αφού βασίζονται μόνο σε πραγματικές συναλλακτικές λειτουργίες και αποδεικτικά στοιχεία
 2. Η Γενική Εκμετάλλευση εμφανίζεται, συνθέτεται και αναλύεται με τρόπο αναμφισβήτητο ενώ παράλληλα μέσω της Αναλυτικής Λογιστικής προσδιορίζονται τα αποτελέσματα αναλυτικά
 3. Η παροχή των οικονομικών στοιχείων (αγορές, αποθέματα, έξοδα, κλπ) γίνεται χωρίς να αλλοιώνεται η επιχειρηματική δράση και έτσι διευκολύνεται η Στατιστική
 4. Τα στοιχεία κόστους και τα αναλυτικά αποτελέσματα παραμένουν μυστικά αφού καταχωρούνται και προσδιορίζονται ξεχωριστά
 5. Η οικονομική μονάδα διευκολύνεται αφού το έργο των λογιστικών υπηρεσιών καταμερίζεται, και
 6. Τα αποτελέσματα των οικονομικών μονάδων μπορούν να προσδιορίζονται εσωλογιστικά οποτεδήποτε ανάλογα με τις ανάγκες, χωρίς να επηρεάζεται η Γενική Λογιστική
- Η αρχή της κατά είδος συγκεντρώσεως των αποθεμάτων, εξόδων και εσόδων.

Η καταχώρηση των αγορών, των εξόδων και των εσόδων διαχωρίζεται στην Γενική Λογιστική, σε ομάδες και λογαριασμούς σύμφωνα με το είδος τους και όχι τον με τον προορισμό τους. Οι λογαριασμοί αυτοί περιέχουν πρωτογενή στοιχεία χωρίς να

νοθεύονται και να επιτρέπουν εσωτερικές μεταφορές και διακινήσεις. Μόνο στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης τα υπόλοιπα των λογαριασμών αυτών μεταφέρονται στο λογαριασμό της Γενικής Εκμετάλλευσης για τον προσδιορισμό του οικονομικού αποτελέσματος.

- Η αρχή της κατάρτισης του λογαριασμού της Γενικής Εκμεταλλεύσεως με λογιστικές εγγραφές

Η κατάρτιση του λογαριασμού της Γενικής Εκμεταλλεύσεως, στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης, πραγματοποιείται με λογιστικές εγγραφές και όχι εξωλογιστικά, και προκύπτει το οργανικό αποτέλεσμα της χρήσης. Για τον προσδιορισμό αυτό, τα υπόλοιπα των συγκεντρωμένων κατά είδος λογαριασμών των αγορών, των αποθεμάτων, των εξόδων και των εσόδων μεταφέρονται στον λογαριασμό της Γενικής Εκμεταλλεύσεως.

Το δεύτερο μέρος του ΕΓΛΣ περιλαμβάνει την Γενική Λογιστική, η οποία εμφανίζει εκτός από την περιουσιακή διάρθρωση της οικονομικής μονάδας και την διαχείριση και εκμετάλλευση των συναλλαγών της με τρίτους, αλλά και τα ολικά αποτελέσματα της δραστηριότητάς της. Η Γενική Λογιστική περιλαμβάνει τρία κεφάλαια · το Σχέδιο Λογαριασμών, τη λειτουργία και τη συνδεσμολογία των λογαριασμών αλλά και τον προσδιορισμό και το περιεχόμενό τους και τον τρόπο που κινούνται, και τέλος παραθέτονται οι λογιστικές αρχές και κανόνες για τις πράξεις που πραγματοποιεί η οικονομική μονάδα σε συνάλλαγμα και των ακινητοποιήσεων στο εξωτερικό.

3.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Για την ενημέρωση των λογαριασμών ισχύει η βασική αρχή της ύπαρξης του παραστατικού (δικαιολογητικού). Με βάση τα δικαιολογητικά αυτά (τιμολόγια, δελτία λιανικής πώλησης κτλ.) λογιστικοποιούνται τα έσοδα και τα έξοδα.

Στους αναλυτικούς λογαριασμούς της τελευταίας βαθμίδας καταχωρίζονται τουλάχιστον τα παρακάτω στοιχεία:

- ο Ο αύξων αριθμός του παραστατικού, με το οποίο γίνεται η λογιστικοποίηση και καταχώριση στο λογαριασμό αυτό του σχετικού ποσού.
- ο Σύντομη αιτιολογία για κάθε εγγραφή.

Παρέχεται η ευχέρεια στις οικονομικές μονάδες να ενημερώνουν τους λογαριασμούς της προτελευταίας βαθμίδας (περιληπτικούς) μόνο με τη συνολική κίνηση, τόσο της χρέωσης όσο και της πίστωσης, των αντίστοιχων λογαριασμών τους της τελευταίας βαθμίδας (αναλυτικών), με την προϋπόθεση ότι η ενημέρωση αυτή θα γίνεται τουλάχιστον στο τέλος κάθε μήνα.

3.3 Ο ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΓΛΣ

Ο αρχικός σκοπός της δημιουργίας του ΕΓΛΣ, σύμφωνα με το Ν. 1041/80, είναι η τυποποίηση¹⁵ των λογιστικών εργασιών μέσα από κανόνες που ταξινομούν τις λογιστικές μεθόδους. Τα οφέλη είναι πολύ σημαντικά από αυτή την τυποποίηση τόσο για τις επιχειρήσεις όσο και για την ιδιωτική οικονομία αλλά και τη δημόσια οικονομία.

- Για τις επιχειρήσεις τα πλεονεκτήματα από την εφαρμογή του ΕΓΛΣ είναι πολύπλευρα, όπως οι καθιερωμένοι τηρούμενοι λογαριασμοί έχουν ομοιογενές περιεχόμενο και ονομασία, η λογιστική ορολογία είναι κοινή, σαφής και ακριβής. Επίσης ο τρόπος κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων είναι προκαθορισμένος και ενιαίος. Ενώ τέλος προκαθορίζονται οι κανόνες κοστολόγησης και αποτίμησης των στοιχείων που έχει στην κατοχή της η κάθε οικονομική μονάδα αποφεύγοντας με αυτόν τον τρόπο υποκειμενικές εκτιμήσεις και κατά συνέπεια

¹⁵ Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 22-25

αναξιόπιστες πληροφορίες και ανομοιογένεια.

- Για την ιδιωτική οικονομία το ΕΓΛΣ συμβάλλει στον εκσυγχρονισμό των επιχειρήσεων και με την κωδικοποίηση των λογαριασμών του διευκολύνει την μηχανογράφηση των λογιστηρίων με αποτέλεσμα την άμεση άντληση πληροφοριών από τα διοικητικά της στελέχη. Οι λογιστές δεν έχουν περιθώρια για αυτοσχεδιασμούς και αυθαιρεσίες και μέσω της αναλυτικής λογιστικής επιτυγχάνεται σωστή κοστολόγηση και έγκυρα και αναλυτικά αποτελέσματα για κάθε κλάδο της επιχείρησης και δραστηριότητά της. Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν ενιαίο τύπο με αποτέλεσμα την διαχρονική αλλά και με ομοειδείς επιχειρήσεις σύγκριση, αντικειμενική και ομοιογενή πληροφόρηση κάθε ενδιαφερόμενου (εσωτερικού και εξωτερικού) και την διευκόλυνση του ελέγχου της επιχείρησης με αντικειμενικό και ευκολότερο τρόπο.
- Για την Δημόσια οικονομία το ΕΓΛΣ διευκολύνει την κατάρτιση οικονομικών αναλύσεων και μελετών, κλαδικών αλλά και εθνικών, και η συνεννόηση των επιχειρήσεων με τις κρατικές υπηρεσίες γίνεται ευκολότερη.

3.4 Η ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

Το Σχέδιο Λογαριασμών ή Λογιστικό Σχέδιο είναι ο κατάλογος¹⁶ των λογαριασμών που χρησιμοποιεί το λογιστήριο κάθε επιχείρησης (με Γ' κατηγορίας βιβλία). Ο λογαριασμός¹⁷ είναι διάγραμμα, στο οποίο απεικονίζονται συστηματικά κατά χρονολογική σειρά, αιτιολογία, ποσότητα, αξία κλπ, στη στατική και δυναμική τους μορφή, περιουσιακά στοιχεία που έχουν για την επιχείρηση, κοινό το βασικό χαρακτηριστικό τους γνώρισμα. Στους λογαριασμούς παρακολουθούνται, όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο, και οι αναλύσεις των περιουσιακών στοιχείων με

¹⁶ Καούνης Π. Δ.,(2005), Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 149

¹⁷ Κοντάκος Γ. Αρ., (2001), Γενική Λογιστική, Εκδόσεις ΈΛΛΗΝ, σελ. 58

απόλυτη εξατομίκευση. Έτσι με την ανάλυση των λογαριασμών μπορούν να δοθούν πληροφορίες για κάθε είδος ξεχωριστά με απόλυτη ακρίβεια.

Οι λογαριασμοί αυτοί είναι ταξινομημένοι και κωδικοποιημένοι και αναφέρονται στην Γενική Λογιστική, την Αναλυτική Λογιστική και τους λογαριασμούς Τάξεως. Οι λογαριασμοί χωρίζονται σε υποχρεωτικούς (υπογραμμισμένοι) και προαιρετικούς (χωρίς υπογράμμιση). Ενώ αναλύονται σε πρωτοβάθμιους, δευτεροβάθμιους, τριτοβάθμιους, τεταρτοβάθμιους, κλπ και κωδικοποιούνται με το δεκαδικό και το εκατονταδικό σύστημα.

Στη Γενική Λογιστική οι λογαριασμοί που χρησιμοποιούνται ανήκουν στην ομάδες 1 έως 8 του ΕΓΛΣ και οι πέντε¹⁸ πρώτοι εξ αυτών περιλαμβάνουν τους λογαριασμούς του Ισολογισμού, στην έκτη ομάδα καταχωρούνται τα οργανικά έξοδα κατά είδος, στην έβδομη τα οργανικά έσοδα ενώ στην όγδοη ομάδα οι λογαριασμοί της γενικής εκμεταλλεύσεως, των έκτακτων και ανόργανων αποτελεσμάτων, των αποτελεσμάτων χρήσης και διάθεσης και του Ισολογισμού.

Από τις ομάδες των λογαριασμών του ΕΓΛΣ, αυτοί που αφορούν τον Ισολογισμό είναι:

1. 1^η ομάδα: Πάγιο Ενεργητικό. Σε αυτή την ομάδα καταχωρούνται οι εδαφικές εκτάσεις, τα κτίρια, τα μηχανήματα, τα μεταφορικά μέσα κα, ότι δηλαδή η επιχείρηση έχει στην κατοχή της και σκοπεύει να χρησιμοποιήσει για πολλά έτη για την εξυπηρέτηση των σκοπών και λειτουργιών της.
2. 2^η ομάδα: Αποθέματα. Στην ομάδα αυτή παρακολουθούνται τα αποθέματα που έχει στην κατοχή της η οικονομική μονάδα.
3. 3^η ομάδα: Απαιτήσεις και Διαθέσιμα. Στην Τρίτη ομάδα παρακολουθούνται οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις¹⁹ της επιχείρησης και τα διαθέσιμα περιουσιακά της στοιχεία.

¹⁸ Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 20

¹⁹ Κοντάκος Γ.Α., (2001), Γενική Λογιστική, Έλλην, σελ.211

4. 4^η ομάδα: Καθαρή Θέση, Προβλέψεις και Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις. Η ομάδα αυτή περιλαμβάνει την καθαρή περιουσία της οικονομικής μονάδας, τις προβλέψεις που πραγματοποιούνται από την επιχείρηση για την κάλυψη έκτακτων και ανόργανων εξόδων και τις υποχρεώσεις της οικονομικής μονάδας τα οποία είναι πληρωτέα μετά το πέρας της επόμενης διαχειριστικής χρήσης.
5. 5^η ομάδα: Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις. Στην ομάδα πέντε του ΕΓΛΣ παρακολουθούνται οι υποχρεώσεις εκείνες που πρέπει να εξοφληθούν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης.

Οι λογαριασμοί των τριών πρώτων ομάδων συνθέτουν το Ενεργητικό και των επόμενων δύο το Παθητικό. Ακολουθεί το διάγραμμα διαρθρώσεως²⁰ του Σχεδίου Λογαριασμών του Ισολογισμού.

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
Πάγιο Ενεργητικό	Αποθέματα	Απαιτήσεις και Διαθέσιμα	Καθαρή Θέση Προβλέψεις Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις
ΟΜΑΔΑ 1η	ΟΜΑΔΑ 2η	ΟΜΑΔΑ 3η	ΟΜΑΔΑ 4η	ΟΜΑΔΑ 5η
10 Εδαφικές Εκτάσεις	20 Εμπορεύματα	30 Πελάτες	40 Κεφάλαιο	50 Προμηθευτές
11 Κτίρια-Εγκαταστάσεις κτιρίων-Τεχνικά έργα	21 Προϊόντα Έτοιμα & Ημιτελή	31 Γραμμάτια Εισπρακτέα	41 Αποθεματικά Διαφορές-Αναπροσαρμογής-Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	51 Γραμμάτια Πληρωτέα
12 Μηχανήματα - Τεχνικές Εγκ/σεις- Λοιπός Μηχανολογικός	22 Υποπροϊόντα & Υπολείμματα	32 Παραγγελίες στο εξωτερικό	42 Αποτελέσματα εις Νέο	52 Τράπεζες Λογαριασμοί Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων

²⁰ http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/1_200log_diarthosilog.htm, ανακτήθηκε στις 31/3/2012

Εξοπλισμός				
13 Μεταφορικά Μέσα	23 Παραγωγή σε Εξέλιξη Προϊόντα κλπ. στο στάδιο της κατεργασίας	33 Χρεώστες Διάφοροι	43 Ποσά Προορισμένα για Αύξηση Κεφαλαίου	53 Πιστωτές Διάφοροι
14 Έπιπλα και Λοιπός εξοπλισμός	24 Πρώτες και Βοηθητικές Ύλες-Υλικά συσκευασίας	34 Χρεόγραφα	44 Προβλέψεις	54 Υποχρεώσεις από Φόρους-Τέλη
15 Ακινητοποιήσεις υπό Εκτέλεση και Προκαταβολές Κτήσεως Πάγιων	25 Αναλώσιμα Υλικά	35 Λογαριασμοί Διαχειρίσεως Προκ/λών και Πιστώσεων	45 Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	55 Ασφαλιστικοί Οργανισμοί
16 Ασώματες Ακινητοποιήσεις και Έξοδα Πολυετούς Αποσβέσεως	26 Ανταλλακτικά Παγίων Στοιχείων	36 Μεταβατικοί Λογαριασμοί Ενεργητικού	46	56 Μεταβατικοί Λογαριασμοί Παθητικού
17	27	37	47	57
18 Συμμετοχές και Λοιπές Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	28 Είδη Συσκευασίας	38 Χρηματικά Διαθέσιμα	48 Λογαριασμοί Συνδέσμου με τα Υποκ/τα	58 Λογαριασμοί Περιοδικής Κατανομής
19 Πάγιο Ενεργ. Υποκ/των ή άλλων Κέντρων	29 Αποθεμ. Υποκ/των ή άλλων Κέντρων	39 Απαιτήσεις & Διαθέσιμα Υποκ/των ή άλλων Κέντρων	49 Προβλέψεις-Μακρ. Υποχρ. Υποκ ή άλλων	59 Βραχ/σμες Υποχρ. Υποκ/των ή άλλων κέντρων
Σύνολο υπολοίπων των ομάδων 1, 2 και 3			XXXX	
(-) Σύνολο υπολοίπων των ομάδων 4 και 5			XXXX	
Καθαρό κέρδος (+) ή Καθαρή Ζημία (-)			XXXX Υπόλ. Λ/86	

3.5 ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

Τα υπόλοιπα των τριών πρώτων ομάδων του ΕΓΛΣ, στο τέλος της χρήσης συνθέτουν το Ενεργητικό της οικονομικής μονάδας. Οι λογαριασμοί του Ενεργητικού αυξάνουν με χρέωση και μειώνονται με πίστωση του αντίστοιχου λογαριασμού.

Στην πρώτη ομάδα του ΕΓΛΣ καταχωρούνται τα αγαθά²¹, οι αξίες και τα δικαιώματα της οικονομικής μονάδας, τα οποία προορίζονται να μείνουν στην κατοχή της μακροχρόνια, αλλά και οι μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και τα έξοδα πολυετούς αποσβέσεως. Συγκεκριμένα οι υποομάδες της ομάδας Πάγιο Ενεργητικό αναφέρονται σε:

1. Ενσώματα πάγια στοιχεία (οι λογαριασμοί 10 – 15), τα οποία είναι τα υλικά αγαθά που αποκτώνται από την οικονομική μονάδα ως μέσα δράσης της (για όσο διαρκεί η ωφέλιμη ζωή τους), αλλά σίγουρα περισσότερο από ένα έτος.
2. Άυλα Πάγια στοιχεία ή Ασώματες Ακίνητοποιήσεις (οι υπο-λογαριασμοί 16.00 – 16.09), είναι τα στοιχεία που αποκτά η επιχείρηση για να τα χρησιμοποιήσει παραγωγικά μακροχρόνια και είναι ασώματα οικονομικά αγαθά (δικαιώματα, ιδιότητες και σχέσεις, όπως φήμη και πελατεία, κλπ).
3. Έξοδα πολυετούς αποσβέσεως (οι υπο-λογαριασμοί 16.10 – 16.19) είναι τα έξοδα που πραγματοποίησε η οικονομική μονάδα και που θα αποσβεστούν τμηματικά. Έξοδα όπως για την απόκτηση διαρκών μέσων εκμετάλλευσης, για την ίδρυση και οργάνωση, επέκταση ή αναδιοργάνωση της.
4. Συμμετοχές και μακροπρόθεσμες απαιτήσεις (ο λογαριασμός 18) που αναφέρονται αφενός στην συμμετοχή της επιχείρησης σε άλλες οικονομικές μονάδες για μακρά χρονική περίοδο (με σκοπό άσκησης επιρροής σε αυτές), και αφετέρου σε απαιτήσεις από τρίτους που η εξόφλησής τους θα γίνει μετά το τέλος της επόμενης χρήσης.

²¹ Καούνης Π. Δ.,(2005), Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 291

Στην δεύτερη ομάδα του ΕΓΛΣ παρακολουθούνται τα αποθέματα της επιχείρησης, τα οποία μπορούν να προέρχονται από αγορά, την απογραφή, ιδιοπαραγωγή και σπανιότερα από εισφορά σε είδος, ανταλλαγή ή δωρεά²². Ως αποθέματα νοούνται τα υλικά αγαθά που έχει στην κατοχή της η οικονομική μονάδα και προορίζονται να:

- Πωληθούν κατά τη συνήθη λειτουργία της δραστηριότητας της επιχείρησης
- Αναλωθούν σε σκοπό την παραγωγή έτοιμων προϊόντων ή υπηρεσιών
- Πωληθούν μετά το πέρας της ολοκλήρωσης της παραγωγικής διαδικασίας αφού δεν είναι ακόμα έτοιμα προς πώληση προϊόντα
- Αναλωθούν για την συντήρηση ή επισκευή αλλά και ιδιοπαραγωγή των πάγιων στοιχείων
- Χρησιμοποιηθούν για την συσκευασία των έτοιμων παραχθέντων προϊόντων ή εμπορευμάτων.

Στην Τρίτη ομάδα του ΕΓΛΣ παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας των οποίων η λήξη εξόφλησης είναι μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης καθώς και τα αξιόγραφα και τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία. Ως διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία νοούνται τα μετρητά²³ που έχει στην κατοχή της η οικονομική μονάδα αλλά και τις αξίες ή απαιτήσεις που μπορεί να ρευστοποιήσει άμεσα και με ασφάλεια.

²² Καούνης Π. Δ.,(2005), Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 333 & 353

²³ Κοντάκος Γ.Α., (2001), Γενική Λογιστική, Έλλην, σελ.212

4^Ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

4.1 ΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ

Στην 3^η ομάδα του ΕΛΓΣ παρακολουθούνται οι λογαριασμοί που αφορούν τις απαιτήσεις που έχει η επιχείρηση από τρίτους και τα διαθέσιμά της. Οι λογαριασμοί των απαιτήσεων είναι προσωπικοί²⁴, δηλαδή παρακολουθούν τις σχέσεις της επιχείρησης με άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Οι λογαριασμοί των απαιτήσεων και των διαθέσιμων λειτουργούν ως εξής:

- Ανοίγουν με χρέωση από τα δεδομένα της απογραφής
- Στην διάρκεια της χρήσης χρεώνονται με τις αυξήσεις και πιστώνονται με τις μειώσεις, και
- Στο τέλος της χρήσης το υπόλοιπό τους είναι είτε χρεωστικό είτε είναι εξισωμένοι.

Είναι δυνατό κάποιος αναλυτικός λογαριασμός να έχει και πιστωτικό υπόλοιπο σε περιπτώσεις προκαταβολών ή προ-εισπράξεων οι οποίες δεν έχουν ακόμα εκτελεστεί.

Απαιτήσεις²⁵ που θεωρούνται βραχυπρόθεσμες από την επιχείρηση, είναι αυτές που κατά το κλείσιμο του Ισολογισμού είναι εισπρακτέες μέσα στην χρήση που ακολουθεί. Διαθέσιμα είναι τα μετρητά και άλλες αξίες ή απαιτήσεις, οι οποίες είναι δυνατό να ρευστοποιηθούν άμεσα και με ασφάλεια, δηλαδή μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως χρήμα σε οποιαδήποτε στιγμή.

ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ 3^{ης} ΟΜΑΔΑΣ

- 30 ΠΕΛΑΤΕΣ
- 31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ
- 32 ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ
- 33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ
- 34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

²⁴ Κοτίτσας-Θαλασσινός Μ. & Πολίτης Κ., (2000), Γενικές Αρχές Λογιστικής, ΟΕΔΒ, σελ. 141

²⁵ Κοντάκος Γ. Αρ., (2001), Γενική Λογιστική, Εκδόσεις ΈΛΛΗΝ, σελ. 212

- 35 ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ
- 36 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ
- 37
- 38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ
- 39 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ Ή ΑΛΛΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ

4.2 ΟΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΗΣ 3^{ης} ΟΜΑΔΑΣ

4.2.1 ΠΕΛΑΤΕΣ

Στο λογαριασμό των πελατών, η οικονομική μονάδα, καταχωρεί και παρακολουθεί τις απαιτήσεις που έχει από τους πελάτες της από την πώληση των εμπορευμάτων, προϊόντων ή υπηρεσιών της. Για λόγους ενιαίας παρακολούθησης η επιχείρηση καταχωρεί σε αυτόν τον λογαριασμό και υποχρεώσεις που έχει αυτή προς τους πελάτες της, πχ λόγο προκαταβολών.

30.00 Πελάτες Εσωτερικού

Ο λογαριασμός αυτός είναι υποχρεωτικός και σε αυτόν παρακολουθούνται οι απαιτήσεις που δημιουργούνται από πωλήσεις που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας, εκτός από αυτές που γίνονται προς το Ελληνικό Δημόσιο, σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και Δημόσιες Επιχειρήσεις. Η περαιτέρω ανάλυση του λογαριασμού μπορεί να γίνει σύμφωνα με τις ανάγκες της κάθε επιχείρησης.

30.01 Πελάτες Εξωτερικού

Σε αυτό τον λογαριασμό παρακολουθούνται οι απαιτήσεις της επιχείρησης από πωλήσεις στο εξωτερικό. Ο λογαριασμός χρεώνεται με την αξία του τιμολογίου, η οποία μετατρέπεται σε ευρώ σύμφωνα με την επίσημη τιμή συναλλάγματος (τιμή αγοράς της Τράπεζας της Ελλάδας) την ημέρα που εκδίδεται το τιμολόγιο. Στην περίπτωση που υπάρχει διαφορά μεταξύ της τιμής του τιμολογίου και αυτής που προκύπτει την ημέρα που γίνεται η εκκαθάριση από την τράπεζα, τότε αυτή η διαφορά

βαρύνει τον λογαριασμό 81 «ΕΚΤΑΚΤΑ ΚΑΙ ΑΝΟΡΓΑΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ». Συγκεκριμένα αν προκύπτει όφελος για την οικονομική μονάδα χρεώνεται ο λογαριασμός 81.00.04 Συναλλαγματικές διαφορές ενώ αντίθετα πιστώνεται ο λογαριασμός 81.01.04 Συναλλαγματικές διαφορές.

Όταν για κάποιο λόγο πραγματοποιηθεί η εξαγωγή ή τα αγαθά ταξιδεύουν για λογαριασμό του αγοραστή αλλά δεν έχει εκδοθεί το τιμολόγιο, χρεώνεται ο μεταβατικός λογαριασμός 36.01 Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα και πιστώνονται οι πωλήσεις. Με την έκδοση του παραστατικού πιστώνεται ο μεταβατικός λογαριασμός και τότε χρεώνονται οι πελάτες. Στην αντίθετη περίπτωση που έχει εκδοθεί το παραστατικό αλλά τα αγαθά δεν έχουν φύγει από την επιχείρηση και κλείνει η διαχειριστική χρήση τότε το παραστατικό ακυρώνεται.

30.02 Ελληνικό Δημόσιο

Υποχρεωτικός λογαριασμός για τις πωλήσεις που κάνει η οικονομική μονάδα προς το Ελληνικό Δημόσιο.

30.03 Ν.Π.Δ.Δ. και Δημόσιες Επιχειρήσεις

Ισχύουν όσα και στον λογαριασμό 30.00 αλλά για πωλήσεις της επιχείρησης σε Δημόσιες Επιχειρήσεις και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

30.04 Πελάτες – Εγγυήσεις ειδών συσκευασίας

Στην περίπτωση που η επιχείρηση παραδίδει στους πελάτες είδη συσκευασίας χωρίς να τους χρεώνει για αυτά (αναφορά της ποσότητας στο τιμολόγιο) με σκοπό να επιστραφούν, λαμβάνει από αυτούς εγγυήσεις οι οποίες καταχωρούνται σε αυτό τον λογαριασμό. Αν τα είδη αυτά δεν επιστραφούν εντός της καθορισμένης προθεσμίας τότε εκδίδεται τιμολόγιο όπου χρεώνεται ο πελάτης και πιστώνεται υπο-λογαριασμός του 72 «Πωλήσεις λοιπών αποθεμάτων και άχρηστου υλικού», ενώ το υπόλοιπο του λογαριασμού 30.04 μεταφέρεται στον πελάτη.

30.97 Πελάτες επισφαλείς

Στο λογαριασμό αυτό μεταφέρονται από τους οικείους υπο-λογαριασμούς του 30 απαιτήσεις από πελάτες, που η είσπραξή τους θεωρείται επισφαλής (είναι αμφίβολη η ρευστοποίησή τους). Επισφαλής

μπορεί να θεωρηθεί η απαίτηση όταν υπάρχει αβεβαιότητα, βασισμένη σε πραγματικά γεγονότα, για την δυνατότητα του οφειλέτη να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του. Τέτοιες ενδείξεις αδυναμίας μπορούν να θεωρηθούν :

- ο Οι συνεχείς και σε μεγάλη έκταση ζημιές του οφειλέτη, που οδηγούν σε σημαντική μείωση των κεφαλαίων του
- ο Η εξόφληση των χρεών του καθυστερεί σημαντικά
- ο Του ασκείται ποινική δίωξη για φόρους και υποχρεώσεις του προς το Δημόσιο ή ασφαλιστικούς οργανισμούς
- ο Η συχνή διαμαρτύρηση συναλλαγματικών που έχει αποδεχτεί

30.98 Ελληνικό Δημόσιο (με την ιδιότητα πελάτη) λογ. επίδικων απαιτήσεων

30.99 Λοιποί πελάτες λογαριασμός επίδικων απαιτήσεων

Στους δύο αυτούς υποχρεωτικούς λογαριασμούς καταχωρούνται οι απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας κατά των πελατών της (είτε είναι το Ελληνικό Δημόσιο λογ. 30.98 είτε άλλοι πελάτες λογ. 30.99), που έχουν μετατραπεί σε επίδικες. Επίδικες²⁶ θεωρούνται οι απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας κατά τρίτων για τις οποίες η επιχείρηση καταφεύγει στο δικαστήριο για την είσπραξή τους, και το ύψος της είσπραξης εξαρτάται από την δικαστική απόφαση. Ποσά που δεν εισπράττονται (μερικά ή όλα) θεωρούνται ανεπίδεκτα είσπραξης.

Για επίδικες και επισφαλείς απαιτήσεις μπορούν να σχηματιστούν προβλέψεις οι οποίες εμφανίζονται στον Ισολογισμό.

4.2.2.ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ

Στο λογαριασμό 31 καταχωρούνται οι απαιτήσεις που έχει η οικονομική μονάδα από τρίτους, οι οποίες είναι ενσωματωμένες σε τίτλους συναλλαγματικών ή γραμματίων εις διαταγήν. Ο λογαριασμός θα πρέπει να αναλύεται με τέτοιο τρόπο που να γίνεται διαχωρισμός των γραμματίων σε ευρώ και γραμματίων σε Ξένο νόμισμα.

²⁶ Βούλγαρη-Παπαγεωργίου Ε., (2001), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 101

Ο εντοκισμός²⁷ των γραμματίων εισπρακτέων δεν είναι υποχρεωτικός, αν όμως γίνει σε κάποια χρήση πρέπει υποχρεωτικά να εφαρμόζεται και στις επόμενες. Επίσης δεν επιτρέπεται να γίνεται μόνο σε ορισμένα γραμμάτια.

- ο Στην περίπτωση που οι τόκοι διαχωρίζονται από τα έσοδα από πωλήσεις τότε χρεώνεται ο υπο-λογαριασμοί του 31.00 «Γραμμάτια στο Χαρτοφυλάκιο» και πιστώνονται οι Πωλήσεις και είτε ο λογαριασμός 76.02 «Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων» για τόκους που αφορούν την χρήση, είτε ο λογαριασμός 31.06 «Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων» για τόκους που είναι έσοδα επόμενης χρήσης. Στο τέλος κάθε χρήσεως, οι τόκοι των γραμματίων που έληξαν μέσα στη χρήση αυτή (γραμμάτια που εκδόθηκαν σε προηγούμενες χρήσεις), καθώς και οι τόκοι των λοιπών γραμματίων (γραμμάτια που εκδόθηκαν σε προηγούμενες χρήσεις και λήγουν μετά το τέλος της χρήσεως), που αναλογούν στη χρονική περίοδο μέχρι τη λήξη της χρήσεως αυτής, μεταφέρονται από τον λογαριασμό 31.06 κατά περίπτωση, στο λογαριασμό 76.02.
- ο Όταν οι τόκοι δεν διαχωρίζονται αλλά περιλαμβάνονται στο τίμημα των πωλήσεων, τότε:
 - ή δεν γίνεται εγγραφή διαχωρισμού των μη δεδουλευμένων τόκων
 - ή στο τέλος της χρήσης γίνεται εντοκισμός των άληκτων γραμματίων (με βάση το τραπεζικό επιτόκιο προεξοφλήσεως που ισχύει κατά την χρονολογία αυτή, προσαυξημένο κατά την τραπεζική προμήθεια) και χρεώνεται λογαριασμός των πωλήσεων πχ 70.97 «Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων». Ο εντοκισμός γίνεται για την χρονική περίοδο από την ημερομηνία κλεισίματος της χρήσης μέχρι την ημερομηνία που λήγει το γραμμάτιο. Στην περίπτωση που ο εκτοκισμός των άληκτων γραμματίων κατά κατηγορίες εσόδων (λογαριασμών 70, 71, 72 και 73) είναι αδύνατος ή δυσχερής, η

²⁷ Κοντάκος Γ. Αρ., (2001), Γενική Λογιστική, Εκδόσεις ΈΛΛΗΝ, σελ. 218

κατανομή των μη δουλευμένων τόκων στις επιμέρους αυτές κατηγορίες γίνεται με βάση κριτήρια που επιλέγονται από την οικονομική μονάδα (π.χ. ανάλογα με τα ακαθάριστα έσοδα που διακανονίζονται με γραμμάτια).

31.00 Γραμμάτια στο χαρτοφυλάκιο

31.01 Γραμμάτια στις Τράπεζες για είσπραξη

31.02 Γραμμάτια στις Τράπεζες για εγγύηση

Όταν η επιχείρηση λαμβάνει Γραμμάτια και όσα παραμένουν στο χαρτοφυλάκιο της, τα καταχωρεί στον λογαριασμό 31.00. Στην περίπτωση που οικονομική μονάδα μεταβιβάζει σε Τράπεζα Γραμμάτια Εισπρακτέα, για να τα εισπράξει εκείνη για λογαριασμό της, πιστώνεται ο οικείος υπο-λογαριασμός του 31.00 και χρεώνεται υπο-λογαριασμός του 31.01. Ανάλογα την συμφωνία επιχείρησης και Τράπεζας όταν εισπραχθεί το ποσό του γραμματίου, μπορεί η Τράπεζα να το αποδώσει στον πελάτη της ή να πιστώσει κάποιο λογαριασμό του. Ανάλογα μπορεί η επιχείρηση να μεταβιβάσει κάποιο Γραμμάτιο της στην Τράπεζα για εγγύηση πχ δανείου που της έχει χορηγηθεί, με χρέωση υπο-λογαριασμών του 31.02.

31.03 Γραμμάτια σε καθυστέρηση

Όταν παρέλθει η ημερομηνία λήξεως των Γραμμάτων Εισπρακτέων και αυτά δεν πληρωθούν και παραμένουν στην οικονομική μονάδα για είσπραξη, μεταφέρονται από τους υπο-λογαριασμούς του 31.00 σε αυτόν τον λογαριασμό.

31.07 Γραμμάτια σε Ξένο Νόμισμα στο χαρτοφυλάκιο

31.08 Γραμμάτια σε Ξ.Ν. στις Τράπεζες για είσπραξη

31.09 Γραμμάτια σε Ξ.Ν. στις Τράπεζες για εγγύηση

31.10 Γραμμάτια σε Ξ. Ν. σε καθυστέρηση

4.2.3 ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΕΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Οι υπο-λογαριασμοί του 32 χρησιμοποιούνται προσωρινά για αγορές της οικονομικής μονάδας από το εξωτερικό. Η αξία κτήσης²⁸ των αγαθών, που καταχωρείται στο λογαριασμό, για τα αγαθά που εισάγονται από το εξωτερικό είναι η πραγματική συναλλαγματική αξία που υπολογίζεται από την Τράπεζα με την ισοτιμία που ισχύει την ημέρα του διακανονισμού. Με την ολοκλήρωση της εισαγωγής χρεώνονται οι ανάλογοι λογαριασμοί είτε των πάγιων είτε των κυκλοφορούντων αγαθών. Οι υποχρεωτικοί δευτεροβάθμιοι λογαριασμοί που πρέπει να χρησιμοποιούνται από την οικονομική μονάδα είναι :

32.00 Παραγγελίες πάγιων στοιχείων

32.01 Παραγγελίες κυκλοφορούντων στοιχείων

32.02 Προεμβάσματα μέσω Τραπεζών

32.03 Ανέκκλητες πιστώσεις μέσω Τραπεζών

32.04 Δεσμευμένα περιθώρια και δασμοί εισαγωγής

32.90 Κόστος παραγγελιών εξωτερικού λογισμένο

Στο λογαριασμό 32.00 «παραγγελίες πάγιων στοιχείων» παρακολουθούνται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που εισάγονται από το εξωτερικό. Τα λοιπά αγαθά που εισάγονται από το εξωτερικό παρακολουθούνται στο λογαριασμό 32.01 «παραγγελίες κυκλοφορούντων στοιχείων».

Στους διάμεσους λογαριασμούς 32.02 «προεμβάσματα μέσω Τραπεζών» και 32.03 «ανέκκλητες πιστώσεις μέσω Τραπεζών» είναι δυνατό να παρακολουθούνται, προσωρινά, προεμβάσματα που γίνονται ή ανέκκλητες πιστώσεις που ανοίγονται για πολλές παραγγελίες μαζί, όταν ο άμεσος διαχωρισμός τους κατά παραγγελία, είτε είναι αδύνατος, είτε είναι δυσχερής. Μόλις εκλείψουν οι λόγοι των προσωρινών καταχωρήσεων, τα σχετικά ποσά μεταφέρονται στους λογαριασμούς 32.00 και 32.01, κατά περίπτωση.

Στο λογαριασμό 32.04 «δεσμευμένα περιθώρια και δασμοί εισαγωγής» καταχωρούνται τα ποσά τα οποία καταβάλλονται για να

²⁸ Φλώρος Αρ., (2003), Λογιστική και Πρακτική αντιμετώπιση του ΦΠΑ, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ.159

παραμείνουν δεσμευμένα για ορισμένο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τους κανόνες περί εισαγωγών που ισχύουν κάθε φορά.

Η περαιτέρω ανάλυση των 32.00 και 32.01 γίνεται σύμφωνα με τις ανάγκες της οικονομικής μονάδας, αρκεί να γίνεται σαφής διαχωρισμός κάθε παραγγελίας. Για παράδειγμα :

32.01 Παραγγελίες κυκλοφορούντων στοιχείων

32.01.20 Παραγγελίες εμπορευμάτων

32.01.20.00 1^η παραγγελία εμπορευμάτων χρήσης

4.2.4 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

Οι απαιτήσεις που έχει η επιχείρηση και δεν μπορούν να καταχωρηθούν υπόλοιπους πρωτοβάθμιους λογαριασμούς της 3^{ης} ομάδας, παρακολουθούνται στον 33 «ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ». Συγκεκριμένα αναλύονται ως εξής:

33.00 Προκαταβολές προσωπικού

Όταν το προσωπικό εισπράττει ποσά έναντι των αποδοχών του της μισθολογικής περιόδου, καταχωρούνται σε αυτό τον λογαριασμό. Με την εκκαθάριση των αποδοχών της συγκεκριμένης περιόδου παρακρατούνται από το προσωπικό ποσά για την τακτοποίηση της απαίτησης της επιχείρησης από αυτούς, τα οποία πιστώνουν τον λογαριασμό και είτε τον εξισώνουν αν είναι ίσα με τις δοσμένες προκαταβολές είτε τον μειώνουν. Επίσης, ο λογαριασμός μπορεί να χρεωθεί και για άλλες απαιτήσεις που μπορεί να έχει η επιχείρηση από το προσωπικό και που τις παρακρατεί από τις αποδοχές του πχ. έλλειμμα από το ταμείο της επιχείρησης, το οποίο μπορεί να βαρύνει (ολικά ή μερικά) τον ταμεία.

33.01 Χρηματικές διευκολύνσεις προσωπικού

Σε αυτόν τον λογαριασμό παρακολουθούνται οι χρηματικές διευκολύνσεις που γίνονται στο προσωπικό και έχουν προσωρινό χαρακτήρα πχ. καταβολή μετρητών σε υπάλληλο της επιχείρησης για κάλυψη εξόδων ασθένειας μέλους της οικογένειάς του, τα οποία θα επιστρέψει όταν διευκολυνθεί.

33.02 Δάνεια προσωπικού

Ποσά που καταβάλλει η επιχείρηση στο προσωπικό της και έχουν την μορφή δανείου παρακολουθούνται σε αυτόν τον λογαριασμό.

33.03 Μέτοχοι (ή εταίροι) λογαριασμός καλύψεως κεφαλαίου

33.04 Οφειλόμενο κεφάλαιο

33.05 Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση

Οι λογαριασμοί αυτοί συλλειτουργούν με πίστωση του λογαριασμού 40 του Κεφαλαίου. Κατά την σύσταση Ανώνυμων Εταιρειών για την κάλυψη του μετοχικού κεφαλαίου χρεώνεται ο λογαριασμός 33.03 με αντίστοιχη πίστωση των λογαριασμών 40.02 «οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο κοινών μετοχών» ή 40.03 «οφειλόμενο μετοχικό κεφάλαιο προνομιούχων μετοχών» ανάλογα την περίπτωση και πιθανό του 41.01 «οφειλόμενη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο» αν υπάρχει λόγος. Ο λογαριασμός 33.03 πιστώνεται και κλείνει με πίστωση :

- ο Του λογαριασμού 33.04 για το ποσό του κεφαλαίου που έχει κληθεί να καταβληθεί, συγχρόνως με την κάλυψη και του τμήματος του κεφαλαίου που καταβάλλεται σε δόσεις που λήγουν μέχρι το τέλος της επόμενης χρήσης.
- ο Του λογαριασμού 18.12 «οφειλόμενο κεφάλαιο» για το ποσό των δόσεων που έχουν κληθεί να καταβληθούν μετά το τέλος της επόμενης χρήσης. Διευκρινίζεται ότι στο τέλος της χρήσης ποσά που περιέχονται στον λογαριασμό 18.12 και πρέπει καταβληθούν μέσα στην επόμενη χρήση, μεταφέρονται στην χρέωση του λογαριασμού 33.04.

Έτσι η καταβολή του μετοχικού κεφαλαίου παρακολουθείται στον λογαριασμό 33.04 ο οποίος πιστώνεται με τις εκάστοτε καταβολές με χρέωση των οικείων λογαριασμών. Αν κάποια δόση δεν καταβάλλεται εμπρόθεσμα τότε η δόση μεταφέρεται από τον λογαριασμό 33.04 στον 33.05 «Δόσεις μετοχικού κεφαλαίου σε καθυστέρηση».

33.06 Προμερίσματα

Ο λογαριασμός συλλειτουργεί με πίστωση του λογαριασμού 53.01 «μερίσματα πληρωτέα», με το ποσό που αποφασίζεται νόμιμα να καταβληθεί στους μετόχους ως προμέρισμα. Ο λογαριασμός αυτός χρεώνεται μόνο με τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν στους μετόχους ως

προμέρισμα μέχρι το τέλος της χρήσεως και με τον παρακρατούμενο φόρο που αναλογεί σε αυτά.

33.07 Δοσοληπτικός λογαριασμός εταίρων

Οι χρηματικές δοσοληψίες της οικονομικής μονάδας με πρόσωπα που συμμετέχουν σε εταιρείες κεφαλαίου και συμμετοχικές παρακολουθούνται σε αυτό τον λογαριασμό. Όταν η επιχείρηση είναι ατομική, οι δοσοληψίες του επιχειρηματία καταχωρούνται εδώ και ο λογαριασμός μετονομάζεται σε «Ατομικός λογαριασμός επιχειρηματία».

33.08 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί διαχειριστών

33.09 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί ιδρυτών ΑΕ και μελών διοικητικού συμβουλίου

33.10 Δοσοληπτικοί λογαριασμοί γενικών διευθυντών ή διευθυντών ΑΕ

Για την πληροφόρηση των πιστωτών και του κοινού οι χρηματικές δοσοληψίες της οικονομικής μονάδας με τα όργανα της διοίκησης, παρακολουθούνται στους παραπάνω ξεχωριστούς λογαριασμούς, ούτως ώστε τα υπόλοιπα αυτών να εμφανίζονται στον Ισολογισμό.

33.11 Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε Δρχ

33.12 Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων σε ΞΝ

Συνδεδεμένες είναι οι επιχειρήσεις εκείνες²⁹ μεταξύ των οποίων:

Υπάρχει σχέση μητρικής προς θυγατρική, δηλαδή:

- ο Η μητρική έχει την πλειοψηφία του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου της θυγατρικής. Πλειοψηφία που μπορεί να αποκτήσει έστω και αν αυτή σχηματίζεται έπειτα από τον συνυπολογισμό των τίτλων και δικαιωμάτων που κατέχονται από τρίτους για λογαριασμό της μητρικής. Επίσης η πλειοψηφία μπορεί να αποκτηθεί μετά από συμφωνία με άλλο μέτοχο ή εταίρο της θυγατρικής.

²⁹ Καούνης Π. Δ., (2005), Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 323

- ο Η μητρική συμμετέχει στο κεφάλαιο της θυγατρικής και έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών των οργάνων της διοίκησης, είτε άμεσα είτε μέσω τρίτων
- ο Η μητρική ασκεί δεσπόζουσα επιρροή στην θυγατρική, δηλαδή κατέχει άμεσα ή έμμεσα τουλάχιστον το 20% του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου.

Κατά συνέπεια, οι θυγατρικές εταιρείες³⁰ είναι αυτοτελή νομικά πρόσωπα, αλλά εξαρτώνται οικονομικά και διοικητικά από τις μητρικές, οι οποίες συμμετέχουν στο κεφάλαιο των εξαρτώμενων εταιρειών με μετοχές και εκπροσωπούν τουλάχιστον το μισό του καταβεβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Έτσι τους λογαριασμούς αυτούς καταχωρούνται οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας από συνδεδεμένες επιχειρήσεις, και δεν προέρχονται από συναλλαγές που αφορούν το αντικείμενο αυτής.

33.13 Ελληνικό Δημόσιο- προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι

Στο λογαριασμό αυτό καταχωρούνται οι απαιτήσεις που έχει η οικονομική μονάδα από το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες προέρχονται από προκαταβαλλόμενους ή παρακρατούμενους φόρους είτε κατά την είσπραξη των μερισμάτων είτε από άλλα εισοδήματα. Συγκεκριμένα :

33.13.00 «προκαταβολή φόρου εισοδήματος» είναι ο λογαριασμός ο οποίος χρεώνεται στο τέλος της χρήσης με το ποσό της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος για την επόμενη χρήση (προκύπτει από τον φόρο εισοδήματός της χρήσης που κλείνει), ενώ πιστώνεται αντίστοιχα ο λογαριασμός 54.08 «λογαριασμός εκκαθάρισεως φόρων-τελών ετήσιας δήλωσης φόρου εισοδήματος». Στο τέλος της επόμενης χρήσεως το υπόλοιπο του λογαριασμού 33.13.00 μεταφέρεται στην χρέωση του λογαριασμού 54.08.

33.13.01 – 33.13.99 στους υπο-λογαριασμούς του δευτεροβάθμιου 33.13, καταχωρούνται όσα ποσά έχουν παρακρατηθεί κατά τη διάρκεια της χρήσης, για φόρο εισοδήματος για εισοδήματα που εισπράττει η οικονομική μονάδα από κινητές αξίες, πωλήσεις προς το Ελληνικό

³⁰ Σερελέα Γ., (2000), Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ.330

Δημόσιο, κλπ. Ανάλογα με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία στο τέλος της χρήσης, όσοι παρακρατηθέντες φόροι δύνανται να συμψηφιστούν με το φόρο εισοδήματος που προκύπτει για πληρωμή, μεταφέρονται στην χρέωση του λογαριασμού 54.08, αν όχι μεταφέρονται στην χρέωση του λογαριασμού 63.00 «φόρος εισοδήματος μη συμψηφιζόμενος».

33.14 Ελληνικό Δημόσιο – λοιπές απαιτήσεις

Οι συναλλαγές της οικονομικής μονάδας με το Δημόσιο οι οποίες δεν αφορούν το αντικείμενό της καταχωρούνται σε αυτό τον λογαριασμό. Συγκεκριμένα στον υπο-λογαριασμό 33.14.00 «απαιτήσεις από ειδικές επιχορηγήσεις» καταχωρούνται οι απαιτήσεις από δικαιώματα της οικονομικής μονάδας από το Δημόσιο πχ από επιχορηγήσεις ή συμμετοχές του Δημοσίου σε επενδυτικές δαπάνες, κλπ.

Στον υπο-λογαριασμό 33.14.01 «δασμοί και λοιποί φόροι εισαγωγής προς επιστροφή» μπορούν να καταχωρούνται ποσά φόρων, τελών και δασμών, που η οικονομική μονάδα καταβάλλει προσωρινά όταν εισάγει από το εξωτερικό διάφορα αγαθά, τα οποία πρόκειται να βιομηχανοποιηθούν και εξαχθούν ή επανεξαχθούν ή να πωληθούν σε δικαιούχα ατέλειας πρόσωπα εσωτερικού. Μετά την ολοκλήρωση της συγκεκριμένης διαδικασίας, τα ποσά αυτά επιστρέφονται στην οικονομική μονάδα και καταχωρούνται στην πίστωση του λογαριασμού και αν υπάρχουν διαφορές μεταφέρονται στο λογαριασμό 63.98.99 «λοιποί φόροι - τέλη».

33.17 Λογαριασμοί δεσμευμένων (Bloques) καταθέσεων σε Δρχ

33.18 Λογαριασμοί δεσμευμένων (Bloques) καταθέσεων σε Ξ.Ν.

33.19 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση σε Δρχ

33.20 Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις εισπρακτέες στην επόμενη χρήση σε Ξ.Ν.

33.21 Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Δρχ

33.21 Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά λοιπών συμμετοχικού ενδιαφέροντος επιχειρήσεων σε Ξ.Ν.

33.97 Χρεώστες επισφαλείς

33.98 Επίδικες απαιτήσεις κατά του Ελληνικού Δημοσίου

33.99 Λοιποί γρεώστες επίδικτοι

4.2.5 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ

Χρεόγραφα³¹ είναι τα ονομαστικά ή ανώνυμα έγγραφα τα οποία εγκλείουν αξίωση για παροχή και των οποίων η αξία μπορεί να διαμορφωθεί από τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά και μπορεί να είναι διαφορετική από αυτή που αναγράφεται σε αυτά. Τέτοια έγγραφα μπορεί να είναι ομολογίες, μετοχές, μερίδια, κ.α. που όμως αποκτώνται από την οικονομική μονάδα για πραγματοποίηση άμεσης προσόδου. Κατά τη διάρκεια της χρήσης οι υπο-λογαριασμοί τηρούνται ως μικτοί (περιέχουν³² κάποιο στοιχείο και κάποιο αποτέλεσμα ταυτόχρονα, κέρδος ή ζημιά), αφού η τιμή τους μπορεί να μεταβάλλεται καθημερινά και η εκκαθάριση πραγματοποιείται στο τέλος κάθε χρήσης.

34.00 Μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού

34.01 Μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού

34.02 Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστ. Εταιριών εσωτερικού

34.03 Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών εσωτερικού

34.04 Μερισματαποδείξεις εισπρακτέες μετοχών εταιριών εσωτερικού

34.05 Ομολογίες ελληνικών δανείων (Γνωμ. 94/1680/1992)

34.05.00 Ομολογιακό δάνειο 1889 παγίου 2% (Γνωμ. 94/1680/1992)

³¹ Κοντάκος Γ. Αρ., (2001), Γενική Λογιστική, Εκδόσεις ΈΛΛΗΝ, σελ. 225

³² Κοντάκος Γ. Αρ., (2001), Γενική Λογιστική, Εκδόσεις ΈΛΛΗΝ, σελ. 169

34.05.00.00 Αξία κτήσεως τίτλων

34.05.00.01 Δουλευμένοι τόκοι αγορασμένων

τίτλων

34.05.01 Ομολογιακό δάνειο 1890 Λαρίσης 2,50%
(Γνωμ. 94/1680/1992)

34.05.01.00 Αξία κτήσεως τίτλων

34.05.01.01 Δουλευμένοι τόκοι αγορασμένων

τίτλων

34.05.02 Ομολογιακό δάνειο

34.05.02.00 Αξία κτήσεως τίτλων

34.05.02.01 Δουλευμένοι τόκοι αγορασμένων

τίτλων

34.05.03

.....

34.05.99

34.06 Ανεξόφλητες ομολογίες ελληνικών δανείων

34.07 Μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού

34.08 Έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου (Γνωμ. 94/1680/1992)

(Η ανάλυσή του είναι ίδια με την ανάλυση του λογαριασμού
34.05)

34.09 Λοιπά γρεόγραφα εσωτερικού

34.10 Μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών
εξωτερικού

34.11 Μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο εταιριών
εξωτερικού

34.12 Ανεξόφλητες μετοχές εισαγμένες στο Χρηματιστ. Εταιριών
εξωτερικού

34.13 Ανεξόφλητες μετοχές μη εισαγμένες στο Χρηματιστήριο
εταιριών εξωτερικού

34.14 Μερισματαποδείξεις εισπρακτές μετοχών εταιριών
εξωτερικού

34.15 Ομολογίες αλλοδαπών δανείων

34.16 Ανεξόφλητες ομολογίες αλλοδαπών δανείων

34.17 Μεριδία αμοιβαίων κεφαλαίων εξωτερικού

34.20 Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιριών εσωτερικού

34.21 Προεγγραφές σε υπό έκδοση μετοχές εταιριών εξωτερικού

34.22 Προεγγραφές σε ομολογιακά δάνεια εσωτερικού

34.23 Προεγγραφές σε ομολογιακά δάνεια εξωτερικού

34.24 Χρεόγραφα σε τρίτους για εγγύηση

34.25 Ίδιες μετοχές

.....

34.91 Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου (Γνωμ. 94/1680/1992)

(Η ανάλυσή του είναι όμοια με την ανάλυση του λογαριασμού

34.05)

34.92 Τραπεζικά ομόλογα (Γνωμ. 94/1680/1992)

(Η ανάλυσή του είναι όμοια με την ανάλυση του λογαριασμού 34.05)

34.99 Προβλέψεις για υποτιμήσεις γρεογράφων (Π.Δ. 367/94, άρθ. 3 παρ. 1)
(τριτοβάθμιοι κατ' είδος γρεογράφοι)

4.2.6.ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΙ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ

35.00 Εκτελωνιστές - Λογ/σμοί προς απόδοση

35.01 Προσωπικό - Λογ/σμοί προς απόδοση

35.03 Πάγιες προκαταβολές

Οι υπο-λογαριασμοί του 35 χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση των απαιτήσεων της οικονομικής μονάδας από υπαλλήλους ή λοιπούς συνεργάτες της, όπως προσωπικό, εκτελωνιστές, κλπ. Αυτές οι απαιτήσεις μπορεί να προκύπτουν από προκαταβολές της οικονομικής μονάδας για την εκτέλεση (για λογαριασμό της επιχείρησης) κάποιου έργου ή εργασίας, πχ ταξίδι για δειγματοσμό και λήψη παραγγελιών. Αλλά καταχωρούνται και ποσά (πάγιων προκαταβολών) για την κάλυψη μικροεξόδων, την συγκέντρωση γεωργικών προϊόντων, κλπ.

4.2.7 ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ

36.00 Έξοδα επόμενων χρήσεων

(Ανάπτυξη αντίστοιχη των λογ/σμών εξόδων)

36.01 Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα

(Ανάπτυξη αντίστοιχη των λογ/σμών εσόδων και κατά οφειλέτη)

36.02 Αγορές υπό παραλαβή

36.03 Εκπτώσεις επί αγορών χρήσεως υπό διακανονισμό

Στους υπο-λογαριασμούς του 36 καταχωρούνται εκείνα τα έξοδα που πληρώθηκαν στην χρήση αλλά αφορούν την επόμενη ή επόμενες χρήσεις, καθώς και τα έσοδα που είναι δεδουλευμένα (πραγματοποιήθηκαν στην χρήση) αλλά ούτε εισπράχθηκαν σε αυτή, ούτε είναι ακόμα απαιτητά για να καταχωρηθούν σε λογαριασμούς απαιτήσεων. Οι υπο-λογαριασμοί των μεταβατικών λογαριασμών του Ενεργητικού συνήθως δημιουργούνται στο τέλος της χρήσης για να μπορέσουν τα παραπάνω έξοδα και έσοδα να τακτοποιηθούν ώστε οι λογαριασμοί του Ισολογισμού να ανταποκρίνονται στα πραγματικά μεγέθη με τη λήξη της χρήσης.

4.2.8 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 Ταμείο

38.02 Ληγμένα τοκομερίδια για είσπραξη

38.03 Καταθέσεις όψεως σε Δρχ.

38.04 Καταθέσεις προθεσμίας σε Δρχ.

38.05 Καταθέσεις όψεως σε Ξ.Ν.

38.06 Καταθέσεις προθεσμίας σε Ξ.Ν.

Τα διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας καταχωρούνται στους συγκεκριμένους υπο-λογαριασμούς. Διαθέσιμα είναι

εκτός από τα μετρητά και οι εισπρακτέες επιταγές σε λογαριασμούς όψεως, οι καταθέσεις όψεως, τα ληξιπρόθεσμα τοκομερίδια, κλπ.

5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ 3^{ης} ΟΜΑΔΑΣ ΤΟΥ ΕΓΛΣ

5.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ

Αποτίμηση³³ είναι ο προσδιορισμός της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων της οικονομικής μονάδας εκφρασμένα με την ίδια νομισματική μονάδα. Η αποτίμηση συνδέεται με την απογραφή αφού στο τέλος της διαχειριστικής χρήσης μετά την καταμέτρηση και την καταγραφή των περιουσιακών στοιχείων πραγματοποιείται η αποτίμησή τους. Η αποτίμηση αποτελεί ένα από τα ουσιαστικότερα ζητήματα της λογιστικής, μια και επιδρά στην εμφάνιση των στοιχείων του Ισολογισμού αλλά και των αποτελεσμάτων της χρήσης, ενώ λάθη στην αποτίμηση μπορεί να προκαλέσουν:

- Υπερεκτίμηση των αποτελεσμάτων από υπερεκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων
- Υποεκτίμηση των αποτελεσμάτων από υποεκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων

Ενώ είναι εύκολα κατανοητό πως τα τυχόν λάθη θα έχουν αντίκτυπο και στις μελλοντικές χρήσεις καθώς η απογραφή του τέλους μιας χρήσης αποτελεί την αρχική για την επόμενη χρήση επηρεάζοντας και τα αποτελέσματά της.

Ο χρόνος που δίνεται στις επιχειρήσεις, από τον Νόμο (από τις διατάξεις του ΚΒΣ), για την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων είναι ο ίδιος που ισχύει και για την σύνταξή του Ισολογισμού, δηλαδή:

- Για τις ατομικές επιχειρήσεις, τις προσωπικές εταιρίες, στις ΕΠΕ, τις κοινοπραξίες, τις κοινωνίες αστικού δικαίου και τις

³³ Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 67

αστικές εταιρίες είναι εντός τριών μηνών από την λήξη της διαχειριστικής χρήσης.

- Για τις Ανώνυμες Εταιρίες και τους συνεταιρισμούς εντός τεσσάρων μηνών από την λήξη της διαχειριστικής χρήσης.
- Για αλλοδαπές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται ποντοπόρα πλοία εντός έξι μηνών από την λήξη της διαχειριστικής χρήσης.

5.1.1 ΕΝΝΟΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις³⁴ είναι οι απαιτήσεις της οικονομικής μονάδας οι οποίες πρέπει να εισπραχθούν έως το τέλος της επόμενης του Ισολογισμού χρήσης, καθώς και όσες μακροπρόθεσμες απαιτήσεις είναι εισπρακτέα μέσα στην χρήση. Οι απαιτήσεις αυτές σε κάποιες περιπτώσεις δεν είναι βέβαιο ότι θα εισπραχθούν και χαρακτηρίζονται με βάση την φερεγγυότητα των οφειλετών σε:

- Επισφαλείς απαιτήσεις. Κάποια γεγονότα μπορούν να οδηγήσουν την οικονομική μονάδα στο συμπέρασμα ότι κάποιος από τους οφειλέτες της ίσως να μην πληρώσει το συνολικό ποσό της οφειλής και έτσι τμήμα του ποσού αυτού θεωρείται επισφαλούς είσπραξης. Γεγονότα όπως αδυναμία έγκαιρων πληρωμών για μεγάλο χρονικό διάστημα, διαμαρτύρηση συναλλαγματικών αποδοχής του, ζημιογόνες χρήσεις.
- Ανεπίδεκτες είσπραξης απαιτήσεις. Η πτώχευση ή ο θάνατος του οφειλέτη (που δεν αφήνει καθόλου περιουσία ή στην περίπτωση του θανάτου οι κληρονόμοι δεν αποδέχονται στην περιουσία του θανόντος), οδηγεί στο συμπέρασμα ότι το ποσό της απαίτησης της οικονομικής μονάδας από αυτόν δεν θα εισπραχθεί (αφού είχαν ασκηθεί όλα τα ένδικα μέσα και δεν

³⁴ Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 102

είχαν αποφέρει αποτέλεσμα) και αυτή η απαίτηση χαρακτηρίζεται ανεπίδεκτη είσπραξης.

- Επίδικες απαιτήσεις. Επίδικες χαρακτηρίζονται οι απαιτήσεις για την είσπραξη των οποίων η οικονομική μονάδα έχει καταφύγει στα δικαστήρια και το ύψος του ποσού που θα εισπράξει εξαρτάται από την απόφαση του δικαστηρίου. Στην περίπτωση που δεν πληρωθεί όλο το ποσό το υπόλοιπο θεωρείται ανεπίδεκτο είσπραξης.

5.1.2 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΕΠΙΣΦΑΛΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ

Για την απόσβεση των επισφαλών απαιτήσεων οι επιχειρήσεις υπολογίζουν κάθε έτος προβλέψεις για την κάλυψη τους. Ο ισχύον Ν.3296/2004, καθορίζει ότι από τα ακαθάριστα έσοδα της (μόνο προς επιτηδευματίες με την έκδοση τιμολογίων) η οικονομική μονάδα σχηματίζει προβλέψεις ίσες με το 0,5% των ακαθάριστων εσόδων της (χωρίς να υπολογίζεται ο ΦΠΑ), αφαιρώντας:

- Τις επιστροφές ή εκπτώσεις της χρήσης.
- Τις πωλήσεις προς το Δημόσιο, Δήμους, δημόσιες επιχειρήσεις, επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας και ΝΠΔΔ.
- Τον ειδικό φόρο κατανάλωσης πετρελαιοειδών και καπνού αλλά και των υπόλοιπων φόρων που εμπεριέχονται στην τιμή πώλησης.

Οι επιχειρήσεις τηλεφωνίας (σταθερής και κινητής), οι επιχειρήσεις ύδρευσης, αποχέτευσης και παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και οι επιχειρήσεις εκμετάλλευσης συνδρομητικών τηλεοπτικών σταθμών σχηματίζουν προβλέψεις με 1% της αξίας των στοιχείων που εκδίδουν σε επιτηδευματίες ή ιδιώτες, αφού αφαιρεθεί η αξία των πωλήσεων προς το Δημόσιο. Επίσης σε κάποια διαρκή καταναλωτικά αγαθά τα οποία πωλούνται με πίστωση (και σε ιδιώτες) αναγνωρίζεται πρόβλεψη με ποσοστό 1% των συγκεκριμένων πωλήσεων (είδη όπως οικιακές

ηλεκτρικές συσκευές, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, μουσικά όργανα, κα).

Μετά των σχηματισμό των προβλέψεων της διαχειριστικής χρήσης, το ποσό αυτό συναθροίζεται με τις προβλέψεις που έχουν υπολογιστεί σε προγενέστερες χρήσεις (όπως εμφανίζεται στα βιβλία της επιχείρησης). Προϋπόθεση είναι το ποσό αυτό να μην ξεπερνά το 30% του χρεωστικού υπολοίπου του λογαριασμού 30 «Πελάτες», αφού εξαιρεθούν τα υπόλοιπα που αφορούν το Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Στην περίπτωση που η επιχείρηση θεωρήσει ότι το ποσό που οφείλει κάποιος επισφαλής πελάτης (χωρίς να του έχουν ασκηθεί ένδικα μέσα) είναι ανεπίδεκτο είσπραξης και θέλει να το διαγράψει οφείλει να το γνωστοποιήσει στον συγκεκριμένο πελάτη εφόσον η οφειλή του ξεπερνά τα 1.000€. Παράλληλα η επιχείρηση υποχρεούται να συντάσσει μια φορά το χρόνο συγκεντρωτική κατάσταση την οποία υποβάλλει στην εφορία για τα διαγραφέντα ποσά των ανεπίδεκτων προς είσπραξη πελατών εφόσον υπερβαίνουν το όριο των 1.000€. Στην κατάσταση αυτή αναγράφονται εκτός από το ποσό που αφορά κάθε πελάτη και τα στοιχεία του (ονοματεπώνυμο, επάγγελμα, διεύθυνση, ΑΦΜ, και Δ.Ο.Υ.).

Αν σε κάποια χρήση από πραγματικά γεγονότα (έχουν ασκηθεί όλα τα ένδικα μέσα) το ποσό των επισφαλών απαιτήσεων είναι μεγαλύτερο από αυτό που έχει σχηματιστεί με τις νόμιμες προβλέψεις η οικονομική μονάδα μπορεί να αποσβέσει το υπερβάλλον ποσό με οριστικές εγγραφές χρεώνοντας τον λογαριασμό 81 «Εκτακτα και Ανόργανα αποτελέσματα» και συγκεκριμένα τον τριτοβάθμιο 81.02.06 «Ζημιές από ανεπίδεκτες είσπραξης απαιτήσεις» με πίστωση των επισφαλών πελατών (30.97).

Σε περίπτωση που μετά την πάροδο μιας πενταετίας (ξεκινώντας από την διαχειριστική χρήση 2005) στο λογαριασμό 44.11 υπάρχει πιστωτικό υπόλοιπο που δεν επαληθεύει τις προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις μεταφέρεται στα ακαθάριστα έσοδα της επόμενης χρήσης για να φορολογηθεί με την ισχύουσα φορολογική νομοθεσία. Συνεπώς είναι φανερό πως οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις δεν υπόκεινται στην φορολογία εισοδήματος.

5.1.3 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Ακολουθεί παράδειγμα (χωρίς πωλήσεις προς το Δημόσιο ή λιανικές πωλήσεις) υπολογισμού προβλέψεων για την απόσβεση επισφαλών απαιτήσεων:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΠΕΛΑΤΕΣ 31/12/2010			
ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ			1.000.000,00
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΠΕΛΑΤΩΝ ΣΤΙΣ 31/12/2010	250.000,00	*30%	75.000,00
ΥΠΟΛΟΙΠΟ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ 44.11			29.150,00
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ	1.000.000,00	*0,5%	5.000,00
ΤΕΛΙΚΟ ΠΟΣΟ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ 2010			34.150,00

Το ποσό των 34.150,00€ θα ληφθεί υπ' όψιν αφού δεν ξεπερνά το 30% του υπολοίπου των πελατών όπως εμφανίζεται στην απογραφή τέλους.

Για τον πελάτη Βασιλείου που οφείλει στην επιχείρηση 3.000,00 και έχει καθυστερήσει σημαντικά την πληρωμή του η επιχείρηση τον χαρακτηρίζει ως επισφαλή και μεταφέρει το υπόλοιπό του ως εξής:

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	3.000,00	
30.97 Πελάτες Επισφαλείς		
30.97.00 Βασιλείου		
30 ΠΕΛΑΤΕΣ		3.000,00
30.00 Πελάτες εσωτερικού		

30.00.22 Βασιλείου

Οι εγγραφές που θα πραγματοποιηθούν στο τέλος της χρήσης για τις προβλέψεις είναι:

83	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	5.000,00
83.11	Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
83.11.00	Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών πελατών	5.000,00
44	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	
44.11	Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
44.11.00	Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών πελατών	

Το υπόλοιπο του λογαριασμού 83 θα μεταφερθεί στην χρέωση του λογαριασμού 86 «Αποτελέσματα Χρήσης» και θα κλείσει, ενώ του 44 θα εμφανιστεί στον Ισολογισμό ως ακολούθως:

86	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	5.000,00
86.02	Έκτακτα και ανόργανα αποτελέσματα	
86.02.10	Προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους	
83	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ	5.000,00
83.11	Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
83.11.00	Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών πελατών	

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31/12/2010

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

.....

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Απαιτήσεις

Επισφαλείς	Πελάτες	
75.000,00		
-Προβλέψεις για επισφαλείς Απαιτήσεις		
<u>34.150,00</u>		
40.850,00		
.....		

Έστω την επόμενη χρήση (2011) η επιχείρηση βασιζόμενη σε αντικειμενικά στοιχεία (πως δεν θα εισπράξει το ποσό που αυτός οφείλει) διαγράφει την απαίτησή της από τον Βασιλείου, με την εξής εγγραφή:

44 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	3.000,00
44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	
44.11.00 Προβλέψεις για απόσβεση επισφαλών πελατών	3.000,00
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	
30.97 Πελάτες Επισφαλείς	
30.97.00 Βασιλείου	

Αν την επόμενη χρήση (2012) ο Βασιλείου του οποίου η οφειλή έχει διαγραφεί πληρώσει 1.000€ από το χρέος του οι εγγραφές που θα γίνουν είναι:

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	1.000,00
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.53 Βασιλείου	
82 ΕΣΟΔΑ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ	1.000,00
82.01 Έσοδα προηγούμενων χρήσεων	
82.01.03 Εισπράξεις	

αποσβεσμένων απαιτήσεων	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.000,00
38.00 Ταμείο	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	1.000,00
30.00 Πελάτες εσωτερικού	
30.00.53 Βασιλείου	

5.3. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΩΝ

Τα γραμμάτια εισπρακτέα αποτιμώνται στην απογραφή στην ονομαστική τους αξία³⁵. Για να μην επηρεάζονται όμως τα αποτελέσματα (ειδικά σε επιχειρήσεις που ο λογαριασμός 31 αποτελεί μεγάλο μέρος του Ενεργητικού τους) χρήσιμο είναι να πραγματοποιείται ο εκτοκισμός τους. Δηλαδή τα γραμμάτια εισπρακτέα να αποτιμούνται στην παρούσα αξία τους, η οποία προκύπτει από την αφαίρεση των μη δεδουλευμένων τόκων από την ονομαστική αξία.

Οι επιχειρήσεις δεν υποχρεούνται στον εκτοκισμό των γραμματίων και στην ξεχωριστή παρακολούθηση των γραμματίων από τους τόκους, στην περίπτωση όμως που το πραγματοποιήσουν σε κάποια χρήση οφείλουν να το εφαρμόζουν και στις επόμενες. Επίσης οι οικονομικές μονάδες δεν μπορούν να διαχωρίζουν τους μη δεδουλευμένους τόκους ορισμένων γραμματίων και άλλων όχι, οφείλουν να εφαρμόζουν τον εκτοκισμό σε όλα τα γραμμάτια της χρήσης εφόσον το έχουν επιλέξει.

5.3.1 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΩΝ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙ ΤΟΚΟΙ ΔΙΑΧΩΡΙΖΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Όταν τα εκδιδόμενα γραμμάτια λήγουν μέσα στην χρήση που εκδόθηκαν οι τόκοι θεωρούνται δεδουλευμένοι και για αυτό

³⁵ Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 111

καταχωρούνται στο λογαριασμό 76.02 «Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων».

- Για παράδειγμα:

Η επιχείρηση Δίας ΑΕ, στις 7/2/2011, πούλησε εμπορεύματα αξίας 6.000€ συν ΦΠΑ αξίας 1.380€ στον πελάτη της Γεωργίου. Το ποσό αυτό το εξόφλησε υπογράφοντας συναλλαγματική ονομαστικής αξίας 7.626€ (200€ είναι οι τόκοι ενώ τα 1.426 είναι ο ΦΠΑ) η οποία λήγει στις 30/9/2011, οι εγγραφές που πρέπει να γίνουν είναι:

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	7.380,00
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Γεωργίου	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ	6.000,00
70.00 Πωλήσεις εσωτερικού	
70.00.00 Γεωργίου	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	1.380,00
54.00 ΦΠΑ	
<hr/>	<hr/>
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	7.626,00
31.00 Γραμμάτια στο Χαρτοφυλάκιο	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	7.380,00
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Γεωργίου	
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	200,00
76.02 Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
54 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΥΣ-ΤΕΛΗ	46,00
54.00 ΦΠΑ	
<hr/>	<hr/>

Στην περίπτωση όμως που τα γραμμάτια εισπρακτέα λήγουν μετά το τέλος της διαχειριστικής χρήσης που εκδόθηκαν το ποσό των τόκων που αφορά την τρέχουσα χρήση καταχωρούνται στο λογαριασμό 76.02 ενώ το

υπόλοιπο στον αντίθετο λογαριασμό των γραμματίων εισπρακτέων 31.06 «Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων». Όσα γραμμάτια έχουν εκδοθεί σε προηγούμενες χρήσεις (και οι τόκοι τους έχουν καταχωρηθεί στον 31.06) τα ποσά των τόκων που αναλογούν στην κλειόμενη χρήση μεταφέρονται στον λογαριασμό 76.02. Οι τόκοι των γραμματίων εισπρακτέων των οποίων η λήξη είναι μετά το πέρας της επόμενης διαχειριστικής χρήσης πιστώνουν το λογαριασμό 18.09 «Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμων σε ευρώ».

- Για παράδειγμα:

Η επιχείρηση Δίας ΑΕ, την 1/10/2010, πούλησε εμπορεύματα αξίας 6.000€ στον πελάτη της Γεωργίου. Το ποσό αυτό το εξόφλησε υπογράφοντας δύο συναλλαγματικές ονομαστικής αξίας 3.075€ η οποία λήγει στις 31/12/2010 και η άλλη ονομαστικής αξίας 3.225€ λήξης 30/4/2011, ο υπολογισμός των τόκων πραγματοποιήθηκε στην αξία του τιμολογίου με επιτόκιο 15%, δηλαδή:

Τιμή πώλησης		6.000,00
Τόκοι περιόδου 1/10/2010-31/12/2010	3.000 * 15% * 2/12	75,00
Τόκοι περιόδου 1/10/2010-30/4/2011	3.000 * 15% * 6/12	225,00
ΣΥΝΟΛΟ		6.300,00

Οι δεδουλευμένοι τόκοι στις 31/12/2010 θα υπολογιστούν στο συνολικό ποσό για δύο μήνες ενώ το υπόλοιπο ποσό των τόκων αφορά τους μη δεδουλευμένους τόκους των γραμματίων εισπρακτέων, δηλαδή:

Τόκοι περιόδου 1/10/2010-31/12/2010	6.000 * 15% * 2/12	150,00
Τόκοι περιόδου 1/1/2011-30/4/2011	3.000 * 15% * 4/12	150,00
ΣΥΝΟΛΟ		300,00

Οι εγγραφές που πρέπει να γίνουν είναι:

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	6.000,00
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Γεωργίου	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ	6.000,00
70.00 Πωλήσεις εσωτερικού	
70.00.00 Γεωργίου	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	6.300,00
31.00 Γραμμάτια στο Χαρτοφυλάκιο	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	6.000,00
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Γεωργίου	
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	150,00
76.02 Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	150,00
31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	

Ενώ στο τέλος του 2011 γίνεται η εγγραφή:

31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	150,00
31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	150,00
76.02 Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	

- Παράδειγμα γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμης λήξης:

Η επιχείρηση Δίας ΑΕ, την 1/10/2010, πούλησε εμπορεύματα αξίας 6.000€ στον πελάτη της Γεωργίου. Το ποσό αυτό το εξόφλησε υπογράφοντας δύο συναλλαγματικές ονομαστικής αξίας 3.225€ η οποία λήγει στις 31/3/2011 και η άλλη ονομαστικής αξίας 3.525€ λήξης 31/1/2012, ο υπολογισμός των τόκων πραγματοποιήθηκε στην αξία του τιμολογίου με επιτόκιο 15%, δηλαδή:

Τιμή πώλησης		6.000,00
Τόκοι περιόδου 1/10/2010-31/3/2011	3.000 * 15% * 6/12	225,00
Τόκοι περιόδου 1/10/2010-31/1/2012	3.000 * 15% * 14/12	525,00
ΣΥΝΟΛΟ		6.750,00

Οι δεδουλευμένοι τόκοι στις 31/12/2010 θα υπολογιστούν στο συνολικό ποσό για δύο μήνες ενώ το υπόλοιπο ποσό των τόκων αφορά τους μη δεδουλευμένους τόκους των γραμματίων εισπρακτέων, δηλαδή:

Τόκοι περιόδου 1/10/2010-31/12/2010	6.000 * 15% * 2/12	150,00
Τόκοι περιόδου 1/1/2011-31/3/2011	3.000 * 15% * 3/12	112,50
Τόκοι περιόδου 1/1/2011-31/1/2012	3.000 * 15% * 13/12	487,50
ΣΥΝΟΛΟ		750,00

Ακολουθούν οι ανάλογες εγγραφές:

Την 1/10/2010

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	6.000,00
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Γεωργίου	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ	6.000,00
70.00 Πωλήσεις εσωτερικού	
70.00.00 Γεωργίου	

18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	3.525,00
18.07 Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα σε ευρώ	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	3.225,00
31.00 Γραμμάτια στο Χαρτοφυλάκιο	
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ	487,50
ΜΑΚΡΟΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	
18.09 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμ. εισπρ. μακροπρόθεσμων	6.000,00
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Γεωργίου	112,50
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	
31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	150,00
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	
76.02 Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
Στις 31/12/2011	
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	450,00
18.09 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμ. εισπρ. μακροπρόθεσμων	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	112,50
31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	

76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	562,50
76.02 Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
Στις 31/12/2012	
18 ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ	37,5
18.09 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμ. εισπρ. μακροπρόθεσμων	
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	37,50
76.02 Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	

Στον Ισολογισμό οι τόκοι ανάλογα αν είναι δεδουλευμένοι ή μη, ή οι μη δεδουλευμένοι τόκοι των γραμματίων εισπρακτέων μακροπρόθεσμων σε ευρώ εμφανίζονται αφαιρετικά από τους κύριου λογαριασμούς ως εξής:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31/12/2012

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

.....

ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

18.07 Γραμμάτια Εισπρακτέα μακροπρόθεσμα
σε ευρώ

-18.09 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμ. εισπρ.
μακροπρόθεσμων

.....

ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ

31.00 Γραμμάτια στο Χαρτοφυλάκιο

-31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων
εισπρακτέων

.....

5.3.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΟΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΩΝ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΟΙ ΤΟΚΟΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΑ ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ

Όταν οι τόκοι των γραμματίων εισπρακτέων συμπεριλαμβάνονται στα έσοδα των πωλήσεων και εμφανίζονται με αυτά στους υπο-λογαριασμούς της έβδομης ομάδας για να διαχωριστούν από αυτά γίνονται οι ακόλουθες ενέργειες ανάλογα με την περίπτωση:

1. Στο τέλος της χρήσης για να πραγματοποιηθεί ο εκτοκισμός των γραμματίων εισπρακτέων χρησιμοποιείται το ισχύον τραπεζικό επιτόκιο προεξόφλησης³⁶ (της συγκεκριμένης ημερομηνίας) προσαυξημένο και με την τραπεζική προμήθεια. Ο εκτοκισμός διενεργείται για το χρονικό διάστημα από το τέλος της χρήσης έως την λήξη των γραμματίων. Ο διαχωρισμός πραγματοποιείται με χρέωση των αντίθετων υπο-λογαριασμών της έβδομης ομάδας (οι λογαριασμοί 70.97, 71.97, 72.97 και 73.97) με πίστωση των αντίθετων υπο-λογαριασμών κατά περίπτωση της τρίτης ομάδας (λογαριασμοί 31.06, 31.13).
2. Όταν ο εκτοκισμός των άληκτων γραμματίων εισπρακτέων είναι δυσχερής ή αδύνατος τότε οι μη δεδουλευμένοι τόκοι κατανέμονται κατά κατηγορία εσόδων (λογαριασμοί 70, 71, 72 και 73) με κριτήρια που επιλέγει η οικονομική μονάδα. Στην περίπτωση που στο τέλος της χρήσης αυτός ο εκτοκισμός δώσει μικρότερης αξίας ποσά από τα ποσά των μη δεδουλευμένων τόκων που υπάρχουν στους λογαριασμούς 31.06 και 31.13 η διαφορά πιστώνεται στον λογαριασμό 76.02 με αντίστοιχη χρέωση των αντίθετων αυτών λογαριασμών.

- Για παράδειγμα:

³⁶ Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 115

Η επιχείρηση Δίας ΑΕ, την 1/10/2010, πούλησε εμπορεύματα αξίας 6.000€ στον πελάτη της Γεωργίου. Το ποσό αυτό το εξόφλησε υπογράφοντας δύο συναλλαγματικές ονομαστικής αξίας 3.400€ η οποία λήγει σε οκτώ μήνες στις 31/5/2011 και η άλλη ονομαστικής αξίας 3.900€, δεκαοκτάμηνης λήξης 31/3/2012, ο εκτοκισμός πραγματοποιήθηκε με ετήσιο τραπεζικό προεξοφλητικό επιτόκιο (προσαυξημένο με τραπεζική προμήθεια) 20%, δηλαδή:

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΚΩΝ				
Τόκοι	περιόδου	1/10/2010- 31/5/2011	3.000 * 20% * 8/12	400,00
Τόκοι	περιόδου	1/10/2010- 31/3/2012	3.000 *20% * 18/12	900,00
ΣΥΝΟΛΟ				1.300,00

- Οι μη δεδουλευμένοι τόκοι στις 31/12/2010 ήταν:

Τόκοι περιόδου	1/1/2011-31/5/2011	3.000 * 20% * 5/12	250,00
Τόκοι περιόδου	1/1/2011-31/3/2012	3.000 *20% * 15/12	750,00
ΣΥΝΟΛΟ			1.000,00

- Οι μη δεδουλευμένοι τόκοι στις 31/12/2011 ήταν:

Τόκοι περιόδου	1/1/2012-31/3/2012	3.000 *20% * 3/12	150,00
----------------	--------------------	----------------------	--------

Οι εγγραφές που πρέπει να γίνουν είναι οι ακόλουθες:

- Την 1/10/2010

30 ΠΕΛΑΤΕΣ	7.300,00
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Γεωργίου	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ	7.300,00

70.00 Πωλήσεις εσωτερικού	
70.00.00 Γεωργίου	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	7.300,00
31.00 Γραμμάτια στο Χαρτοφυλάκιο	
30 ΠΕΛΑΤΕΣ	7.300,00
30.00 Πελάτες Εσωτερικού	
30.00.00 Γεωργίου	
<ul style="list-style-type: none"> • Την 31/12/2010 	
70 ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΩΝ	1.000,00
70.97 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	1.000,00
31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
<ul style="list-style-type: none"> • Την 31/12/2011 	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	850,00
31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	850,00
76.02 Δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
<ul style="list-style-type: none"> • Την 31/12/2012 	
31 ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ	150,00
31.06 Μη δεδουλευμένοι τόκοι γραμματίων εισπρακτέων	
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	150,00
76.02 Δεδουλευμένοι τόκοι	

5.4. ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ

Τα χρεόγραφα, όπως προελέχθη, είναι έγγραφα³⁷ τα οποία ενσωματώνουν αξίωση του κατόχου τους ενώ η τιμή τους κάθε στιγμή είναι διαπραγματεύσιμη ανάλογα με τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά και σαφώς μπορεί να είναι διαφορετική από αυτή που αναγράφεται πάνω σε αυτά. Τα χρεόγραφα μπορούν να εκδίδονται από κάποια εταιρία, οργανισμό ή την κυβέρνηση³⁸ και σε αυτά συμπεριλαμβάνονται:

- Τα ομόλογα τραπεζών
- Οι ομολογίες ομολογιακών δανείων
- Τα έντοκα γραμμάτια Ελληνικού Δημοσίου
- Τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων
- Τα προθεσμιακά συμβόλαια (forwards)
- Τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (futures)
- Τα συμβόλαια δικαιωμάτων προαίρεσης
- Τα παραστατικά απόκτησης μετοχών (warrants)
- Οι μετοχές.

Τα χρεόγραφα μπορούν να αποκτώνται από κάποια οικονομική μονάδα για μακροπρόθεσμη ή βραχυπρόθεσμη επένδυση, μόνο στη δεύτερη περίπτωση τα χρεόγραφα παρακολουθούνται στους υπο-λογαριασμούς του 34 «ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ» αφού τα οι μακροπρόθεσμες επενδύσεις σε χρεόγραφα καταχωρούνται στον λογαριασμό «ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ ΣΕ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ». Έτσι τα κριτήρια για να θεωρηθεί ένα χρεόγραφο βραχυπρόθεσμο είναι τα εξής:

³⁷ Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ. 117

³⁸ <http://www.euretirio.com/2010/06/xreografo.html>, ανακτήθηκε την 3/4/2012

- Η πρόθεση της επιχείρησης να είναι να τα έχει στην κατοχή της για λιγότερο από ένα έτος ή όχι περισσότερο από τον λειτουργικό τους κύκλο αν αυτός είναι περισσότερο από ένα έτος.
- Όταν ρευστοποιηθεί να μην υπάρχει μεγάλη πτώση στην τιμή του

Συμπερασματικά με βάση τα δύο προηγούμενα κριτήρια στον λογαριασμό 34 καταχωρούνται:

1. Οι μετοχές των ΑΕ οι οποίες είναι λιγότερο του 10% του κεφαλαίου των εταιριών που τις εκδίδουν, και η οικονομική μονάδα σκοπεύει να πουλήσει εντός της επόμενης χρήσης
2. Όλα τα παραπάνω χρεόγραφα με την προϋπόθεση η οικονομική μονάδα να τα ρευστοποιήσει μέσα στην επόμενη χρήση.

Τα έξοδα που προκύπτουν από την αγορά τους (προμήθειες χρηματιστών, συμβολαιογραφικά, κλπ) δεν καταχωρούνται στους οικείους υπο-λογαριασμούς αλλά ως έξοδα καταχωρούνται στον λογαριασμό 64.10 «ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΕΞΟΔΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ΚΑΙ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ».

Για την αποτίμησή τους ισχύουν όσα και στην αποτίμηση των συμμετοχών δηλαδή:

1. Όσα χρεόγραφα (μετοχές, ομολογίες, κλπ) είναι εισαγμένα στο Χρηματιστήριο αλλά και τα μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων αποτιμώνται στην χαμηλότερη κατά είδος τιμή μεταξύ της τιμής κτήσης και τρέχουσας τιμής τους. Για τις εισηγμένες μετοχές στο Χρηματιστήριο ως τρέχουσα τιμή θεωρείται ο μέσος όρος της χρηματιστηριακής τιμής τους τον τελευταίο μήνα της χρήσης. Για τα αμοιβαία κεφάλαια ως τρέχουσα τιμή νοείται ο μέσος όρος της καθαρής τιμής τους τον τελευταίο μήνα της χρήσης που κλείνει.
2. Οι μη εισηγμένες στο Χρηματιστήριο μετοχές αποτιμώνται στην τιμή κτήσης τους
3. Όσα χρεόγραφα και τίτλοι έχουν χαρακτήρα προθεσμιακής κατάθεσης (και δεν είναι εισαγμένα στο Χρηματιστήριο)

αποτιμώνται στην κατά είδος παρούσα αξία την ημέρα που κλείνει ο Ισολογισμός. Για τον προσδιορισμό της παρούσας αξίας λαμβάνεται υπ' όψιν το ετήσιο επιτόκιο του τίτλου ή χρεογράφου.

5.4.1 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΩΝ ΕΙΣΗΓΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

Η επιχείρηση ΔΙΑΣ ΑΕ έχει στην κατοχή της τις ακόλουθες μετοχές τις οποίες απέκτησε με μετρητά με σκοπό πραγματοποίησης από αυτές άμεσης προσόδου. Τα έξοδα για την απόκτηση των μετοχών ανήλθαν σε 100,00€ (προμήθεια χρηματιστή).

ΚΩΔΙΚΟΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΟΥ	ΕΙΔΟΣ ΧΡΕΟΓΡΑΦΟΥ	ΤΙΜΗ ΚΤΗΣΗΣ			ΜΕΣΗ ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΤΙΜΗ	ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ 31/12
		ΑΡΙΘΜΟΣ ΤΙΤΛΩΝ	ΤΙΜΗ ΤΙΤΛΟΥ	ΑΞΙΑ		
34.00.00	ΜΕΤΟΧΕΣ ΑΕ «Α»	50	10,00	500,00	11,00	500,00
34.00.01	ΜΕΤΟΧΕΣ ΑΕ «Β»	100	12,00	1.200,00	10,00	1.000,00
	ΣΥΝΟΛΟ			1.700,00		1.500,00

Την ημερομηνία αγοράς γίνεται η εξής εγγραφή

34 ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	1.700,00
34.00 μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Εταιριών Εσωτερικού	
34.00.00 Μετοχές ΑΕ «Α»	500,00
34.00.01 Μετοχές ΑΕ «Β»	1.200,00
64 ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ	100,00
64.10 Προμήθειες & λοιπά έξοδα συμ/χων & χρεογράφων	
38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	1.800,00
38.00 Ταμείο	

Κατά την ημερομηνία αποτίμησης των χρεογράφων 31 Δεκεμβρίου, για τη διαφορά από την αποτίμηση των μετοχών «B» θα γίνει η παρακάτω εγγραφή:

68	ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	200,00
	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	
68.01	Προβλέψεις για υποτιμήσεις συμ/χων & χρεογράφων	
68.01.02	Προβλέψεις για υποτιμήσεις χρεογράφων	200,00
	34ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ	
	34.00 μετοχές εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Εταιριών Εσωτερικού	
	34.00.01 Μετοχές ΑΕ «B»	

5.5 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Για την αποτίμηση των απαιτήσεων και των διαθεσίμων που έχει μια οικονομική μονάδα σε ξένο νόμισμα (νόμισμα εκτός ζώνης ευρώ) χρησιμοποιείται η τιμή συναλλάγματος σε ευρώ την ημέρα απογραφής. Την τιμή συναλλάγματος³⁹ σε ευρώ δημοσιεύει καθημερινά η Τράπεζα της Ελλάδας (ΔΕΛΤΙΟ ΙΣΟΤΙΜΙΩΝ ΑΝΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ).

Για τις συναλλαγματικές διαφορές⁴⁰ που προκύπτουν από την μετατροπή του ξένου νομίσματος σε ευρώ, κατά την απογραφή περιουσιακών στοιχείων, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 28 του Κ.Β.Σ. παράγραφος 7.

³⁹ Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ.122

⁴⁰ Ζιγκερίδης Δ., (2009), Συναλλαγματικές Διαφορές, πηγή <http://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=43658> ανακτήθηκε στις 3/4/2012

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση σε ευρώ των απαιτήσεων και των λοιπών υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα καταχωρούνται σε ιδιαίτερους λογαριασμούς προβλέψεων κατά ξένο νόμισμα, με μεγαλύτερη ανάλυση των λογαριασμών, σε προερχόμενες από βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και μεταφέρονται σε λογαριασμούς αποτελεσμάτων ως εξής:

Οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις τα χρεωστικά υπόλοιπα των πιο πάνω λογαριασμών προβλέψεων στο τέλος κάθε χρήσης μεταφέρονται σε αποτελεσματικό λογαριασμό της κλειόμενης χρήσης (81.00.04), τα δε πιστωτικά σε αποτελεσματικό λογαριασμό της επόμενης χρήσης (81.01.04).

5.6 ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ

Στον λογαριασμό 38 «ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ» καταχωρούνται τα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας τα οποία είτε είναι μετρητά είτε μπορούν να ρευστοποιηθούν άμεσα και η αξία τους να είναι ίση με την λογιστική τους αξία. Συγκεκριμένα τα τοκομερίδια⁴¹ (οι περιοδικές πληρωμές τόκου που καταβάλλονται στον κάτοχο του ομολόγου) για είσπραξη (λογαριασμός 38.02) και είναι ασφαλούς είσπραξης, μετά την λήξη τους καταχωρούνται⁴² ως εξής:

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ	XXX
38.02 Ληγμένα τοκομερίδια για είσπραξη	XXX
76 ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	
76.01 Έσοδα χρεογράφων	
76.01.02 Έσοδα ομολογιών ελληνικών δανείων	

⁴¹

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%BC%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF>

⁴² Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ.123

Η 76.01.07 Έσοδα ομολογιών
αλλοδαπών δανείων

Ομοίως καταχωρούνται και οι τόκοι από καταθέσεις προθεσμίας είτε είναι σε ευρώ είτε σε ξένο νόμισμα με χρέωση του 38.04 «Καταθέσεις προθεσμίας σε ευρώ» ή 38.06 «Καταθέσεις προθεσμίας σε ΞΝ» με πίστωση του λογαριασμού 76 «ΕΣΟΔΑ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ» και συγκεκριμένα των υπολογαριασμών 76.03.00 «Τόκοι καταθέσεων τραπεζών εσωτερικού» ή 76.03.03 «Τόκοι καταθέσεων τραπεζών εξωτερικού».

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μέσα από κανόνες και λογιστικές αρχές, η λειτουργία του Ελληνικού Γενικού Λογιστικού Σχεδίου σε συνδυασμό με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις και τις ιδιαιτερότητες του κάθε κλάδου, οριοθετεί και καθορίζει το πλαίσιο των λογιστικών εργασιών. Η ορθή και ομοιογενής παρακολούθηση των περιουσιακών στοιχείων μιας οικονομικής μονάδας είναι ζωτικής σημασίας όχι μόνο για την ίδια αλλά και τον ευρύτερο τομέα, ιδιωτικό και δημόσιο.

Το Ενεργητικό κάθε επιχείρησης είναι το σύνολο των περιουσιακών της στοιχείων και η σωστή τους αποτύπωση στα βιβλία και τις οικονομικές καταστάσεις κρίνεται απαραίτητη, καθώς μπορεί να οδηγήσει σε υποτίμηση ή υπερεκτίμηση της αξίας του με αρνητικές επιπτώσεις τόσο στην πορεία της ίδιας όσο και σε τρίτους. Ένα από τα σημαντικότερα ζητήματα των λογιστικών εργασιών είναι εκείνο της ορθής αποτίμησης των στοιχείων που έχει στην κατοχή της η οικονομική μονάδα. Σύμφωνα με την αρχή της συντηρητικότητας οι αποτιμήσεις οφείλουν να πραγματοποιούνται στην μικρότερη αξία μεταξύ της αξίας κτήσης (το ιστορικό κόστος) και της τρέχουσας αξίας ή στην αξία κτήσης.

Οι απαιτήσεις και τα διαθέσιμα της οικονομικής μονάδας, τα οποία παρακολουθούνται στην τρίτη ομάδα του ΕΓΛΣ, είναι ιδιαίτερης σημασίας και μπορούν να αποκαλύψουν πολλά για την οικονομική πορεία της επιχείρησης. Συγκεκριμένα ο Ν. 3296/2004 καθορίζει τα ποσά που μπορούν οι επιχειρήσεις να αφαιρούν από το ύψος των συνολικών βραχυπρόθεσμων απαιτήσεων τους για την κάλυψη του κινδύνου απώλειας τμήματος αυτού. Η αξία των γραμματίων εισπρακτέων σκόπιμο είναι να απεικονίζεται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης μειωμένη από τους μη δεδουλευμένους τόκους που εμπεριέχουν, αφού δεν συνιστούν έσοδο της συγκεκριμένης χρήσης αλλά επόμενων. Για τα χρεόγραφα που αποκτώνται από την οικονομική μονάδα για απόκτηση άμεσης προσόδου και είναι εισηγμένα στο Χρηματιστήριο η αποτίμηση πραγματοποιείται στην μικρότερη τιμή μεταξύ της κατ' είδους τιμής κτήσης και τρέχουσας τιμής ενώ για τα μη εισηγμένα στην τιμή κτήσης.

Μετά την νομισματική ένωση της Ελλάδας με άλλα μέλη της ευρωπαϊκής ένωσης η αποτίμηση λογαριασμών σε ξένο νόμισμα αφορά δοσοληψίες με κράτη που είναι εκτός της νομισματικής ένωσης. Η αποτίμηση διενεργείται με βάση την επίσημη τιμή συναλλάγματος, την ημέρα σύνταξης της απογραφής, την οποία ανακοινώνει καθημερινά η Τράπεζα της Ελλάδας.

Τέλος για την αποτίμηση των διαθεσίμων της επιχείρησης δεν αντιμετωπίζονται ιδιαίτερα προβλήματα, αφού αναφέρονται είτε σε μετρητά είτε σε άμεσα ρευστοποιήσιμα διαθέσιμα τα οποία δεν εμπεριέχουν κίνδυνο υποτίμησης ή υπερεκτίμησης της αξίας τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Βασιλάτου-Θανοπούλου Ε., (1993), *Εισαγωγή στη Χρηματοοικονομική Λογιστική*, Εκδόσεις Σμπίλιας, σελ. 27, 30, 106
2. Βούλγαρη-Παπαγεωργίου Ε., (2001), *Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική*, σελ. 101
3. Ζιγκερίδης Δ., (2009), *Συναλλαγματικές Διαφορές*, πηγή <http://www.e-forologia.gr/cms/viewContents.aspx?id=43658> ανακτήθηκε στις 3/4/2012
4. Καούνης Δ., (2005), *Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο*, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ.97,99,101,145,149,291-292,323,333.353
5. Κοντάκος Α., (2006), *Γενική Λογιστική σε Ευρώ*, Εκδόσεις Έλλην, σελ. 43,58,169,212,218, 211,212,225,313
6. Κοτίτσας-Θαλασσινός Μ. & Πολίτης Κ., (2000), *Γενικές Αρχές Λογιστικής*, ΟΕΔΒ, σελ. 141
7. Παπαγεωργίου- Βούλγαρη Ε., (2005), *Γενική Λογιστική, Σύγχρονη Εκδοτική*, σελ. 20,22-25,67,68,102,111,115,117,122,123
8. Σερελέα Γ., (2000), *Στοιχεία Εμπορικού Δικαίου*, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ.330
9. Φλώρος Αρ., (2003), *Λογιστική και Πρακτική αντιμετώπιση του ΦΠΑ*, Σύγχρονη Εκδοτική, σελ.159

INTERNET

10. <http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%9F%CE%BC%CF%8C%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%BF>
11. <http://www.euretirio.com/2010/06/xreografo.html>, ανακτήθηκε την 3/4/2012

12. <http://www.minfin.gr/content-api/f/binaryChannel/minfin/datastore/61/2f/a7/612fa77915eb0d550d1f97c88c9cfdcdc60f440e/application/pdf/%CE%9F%CE%A0%CE%95+%CE%95%CF%84%CE%AE%CF%83%CE%B9%CE%B5%CF%82+%CE%9F%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CE%BD%CE%BF%CE%BC%CE%B9%CE%BA%CE%AD%CF%82+%CE%9A%CE%B1%CF%84%CE%B1%CF%83%CF%84%CE%AC%CF%83%CE%B5%CE%B9%CF%82+2009.pdf>
13. <http://www.morax.gr/Article/%CE%99%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%81%CE%B9%CE%BA%CF%8C-%CE%9A%CF%8C%CF%83%CF%84%CE%BF%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CE%95%CF%8D%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B7-%CE%91%CE%BE%CE%AF%CE%B1>
14. http://www.taxheaven.gr/pagesdata/logsxedio/1_200log_diart_hosilog.htm, ανακτήθηκε στις 31/3/2012
15. www.logistics.gr/files/dlp/dlp29.doc